

KENCİ MİYAZAVA

Japonya'dan Öyküler

ÇOCUK CENNETİ KİTAPLIĞI
NESİM YAYINEVİ

Kenci Miyazava

Japonya'dan Öyküler

Çocuk Cenneti Kitaplığı:19
Japonya'dan Öyküler

İlk basım Eylül 2010 (2000 adet)

Dizi Yönetmeni
Turgay Fişekçi

Kapak Düzeni ve Grafik Danışmanı
İlhan Bilge

Kapak resmi: Nesrin Sağlam

ISBN 978-605-5794-45-3
Sertifika No: 18231
Yayın No: 115

Nesin Yayıncılık A.Ş.
İnönü Mahallesi Çimen Sokak No: 50/A Elmadağ Şişli/İstanbul
Tel: 0212 291 49 89 • Faks: 0212 234 17 77
nesin@nesinyayinevi.com • www.nesinyayinevi.com

Baskı ve cilt:
Yazın Basın Yayın Matbaacılık Turizm Tic. Ltd. Şti. Çiftehavuzlar Cad. Prestij İş Merkezi No: 27/806
Zeytinburnu/İstanbul Tel: 0212 565 01 22 Sertifika No: 12028

Kenji Miyazawa

Japonya'dan Öyküler

Çeviren: H. Can Erkin

Resimleyen: Nesrin Sağlam

ÇOCUK CENNETİ KİTAPLIĞI
NESİN YAYINEVİ

İçindekiler

Baraumi Tilki Okulu 7
Maymun İskemlesi 30
Bol İstek Lokantası 40
Palamutlar ve Yaban Kedisi 50
Sarı Domatesler 62
Geyik Dansının Başlangıcı 75
Çoban Yıldızı 86
Meşe Korusunda Gece 95
Mehtaplı Gecede Telgraf Direkleri 114
Karda Yürüyüş 122
Kedilerin Ofisi 137
İyi Kalpli Volkan Kayası 150
Yenilmeyen Yağmura 159

Baraumi Tilki Okulu

Baraumi yaylasına bir volkanik taş örneği bulmak ve orada doğal olarak yetiştiği söylenen bir tür makinin gerçekten olup olmadığını öğrenmek için gitmiştim. Maki bitki örtüsü bildiğiniz gibi ılıman kıyı bölgelerinde görülür. Dağların ardında bir yaylada yetişmesinin alışılmadık bir durum olduğunu herkes kabul ediyor.

Ne kadar arasam da, peşine düştüğüm bitkiyi bulamadım. Elbette, benim bulamamış olmam, onun olmadığı anlamına gelmez.

Yarım günlük bir arayıştan sonra yalnızca kenarları biraz ufalanmış bir volkanik taş buldum.

Bulduğum taşı da sonuçta bağışlamak zorunda kaldım. Kime, nereye bağışladığımı soracaksınız. Kime olacak, okul müdürüne! Durun! Ne okulu olduğunu da dürüstçe söyleyeyim. Baraumi Tilki İlkokulu! Gerçekten de, Baraumi Tilki İlkokulunu ilk kez o gün gördüm. Hiç şaşırmayın. Tilkiler gerçek tilkiydiler.

İnsan için ilkokul olur da, tilki için olmaz mı? Böyle bir yolculuğun öyküsünü dinlemek hoşunuza gider sanırım.

Hadi anlatmaya devam edeyim. Aslında, çalılar ve otlarla kaplı yaylada maki arayacağıma, en baştan tilki ilkokulunu ziyaret etsem daha iyi olacakmış. Sabah ilk dersten itibaren orada bulunmak daha iyi olurdu ama ben öğleden sonraki derse katıldım: 13:00-14:00 arasındaki beşinci ders. Tilki öğrenciler çakı gibiydi. Beşinci derste bile kimsenin dikkati dağılmamıştı. İzleyici olarak katıldığım dersi biraz daha ayrıntılı anlatayım mı?

Yeşil çayırlara oturdum. Gökyüzü beyaz, parlak, küçük bulutlarla kaplıydı. Güneş en tepede olduğundan, öğle vaktinin geldiği anlaşılıyordu. Karnım da iyice

acıkmıştı. Sırt çantamdan ekmek torbasını çıkarıp biraz atıştırmayı düşündüm ama suyum da yoktu. Belki küçük bir dereye rastlarım diye yürümeye başladım.

Güllerin duvar gibi sıralandığı yerlerden, yoncaların içinden yürüdüm, ama bir su kaynağına rastlayamadım. Yapacak bir şey yok, buralarda oturup ekmeğimi yiyeyim diye duraksadığımda, uzaklardan gelen bir zil sesi duydum. Bu bir okul ziliydi ve yankısı sanki gökyüzündeki küçük bulutlara kadar ulaşmıştı. Böyle kırlık bir yerde okul ne gezer dedim ama, sesin kuşku kaldırır yanı yoktu. Ardından, çocukların cıvıl cıvıl seslerini duymaya başladım. Sesler, rüzgârla bazen net bir şekilde duyuluyor, bazen de uzaklaşıyordu. Dayanamayarak o tarafa doğru adımlarımı hızlandırdım.

Gitgide çalılıklar azalmıştı. Bir anda nasıl olduysa, sanki ayağıma bir sopa takılmışcasına, paldır küldür otların üzerine yuvarlandım. Aceleyle toparlanıp kalktığımda, birbirine dolaşmış otlara takıldığımı anladım. Kendi kendime gülerek koşmaya devam ettim. Yine devrildim. Durumu tuhaf bulup iyice baktığımda otlar, sadece birbirine dolaşmamış, iki taraftan bağlanmıştı. Bir tür tuzak! Her yer bunlarla doluydu. Dikkatle yeniden yürümeye başladım. Ayaklarımı pek sürümeden yürümeye çalışsam da, yirmi adım gitmeden tekrar yuvarlandım. O anda, bir gülme koptu. Beyazı,

kahverengisi, birçok yavru tilki sırtlarında yelek ve kısa pantolonlarıyla durmuş benimle eğleniyorlardı. Başını yana devirerek gülen mi, ağzını yukarı dikerek hırlayan mı, yoksa zıp zıp zıplayarak çığlıklar atan mı ararsın, beyazıyla kahverengisiyle her yer tilki kaynıyordu. Gele gele tilki ilkokuluna gelmişim. Kızarıp bozararak ayağa

kalkarken, vücudumun ağrıyan yerlerini sıvazlayarak düşündüm. Kahverengi sivri ağzı ne açık ne de kapalı olan, siyah frak giymiş öğretmenleri gözünü üzerime dikmiş, bana doğru geliyordu. Elbet öğretmen de tilkiydi. Sivri kulakları şimdi bile gözlerimin önünde. Aniden durdu:

– Sizi gidi sizi, yine mi tuzak kurdunuz? Uzaklardan kalkıp binbir zahmetle buralara gelen misafirimize bir şey olsa ne yaparsınız? Okulumuzun şerefi söz konusu. Artık sizi iyi bir cezalandırmak gerek.

Öğrenci tilkiler kulaklarını kısarak ya da iki ön ayaklarını başlarının üstüne koyarak oldukları yerde kaldılar. Öğretmenleri yanıma geldi:

– İzleyici olarak derse katılır mısınız?

Hazır gelmişken, katılayım dedim kendi kendime, günlerden pazar ama biraz önce zil çaldı, demek tilkilerin kendilerine göre kuralları var, tatilleri de yok.

– Evet, katılmak isterim.

Öğretmen tilkinin peşi sıra yürüdüm. Öğrenciler beni uğurlarken iyice büzüşmüşlerdi. Sayıları elli kadar vardı. Biz geçtikten sonra hepsi yavaş yavaş ayağa kalktı. Öğretmen aniden arkasını dönüp sertçe emretti:

– Tüm tuzakları kaldırın! Bu yaptığınız okulumuzun şerefini zedeler. Bunu yapanları derhal cezalandıracağım.

Öğrenciler, sıçrayarak fır dönüp ot tuzakların tamamını çözdüler.

İleride yaban güllerinden bir çit gördüm. Çitin uzunluğu yirmi metre vardı. Tam ortasında giriş bulunuyordu ve iç kısım bir basamak daha yüksekti. Hiç tereddütsüz, bunun çit olduğunu sanmıştım. Oysa, öğretmenin nazikçe, "Haydi, buyrun içeri," davetine uyarak içeri adım attığımda şaşırdım kaldım. Orası okulun ana kapısıydı. İçerisi düzgün biçilmiş kısa çimlerle kaplıydı ve yaban güllerinden duvarlarla odalara ayrılmıştı. Hemen girişte beyaz yazı ile 'Müdüriyet' yazılı siyah bir levhanın asılı olduğu güllerle ayrılmış bir oda vardı. Öğretmenler odası ve sınıflar da asma güllerle ayrılmıştı. Bizim ilkokullarımızda ne varsa, bu okulda da vardı.

Farklı olan, koridorda ya da çatılarda, ne tavanın ne de pencerenin olmasıydı. Elbette, çatı olmazsa pencereye de gereksinim olmaz. Üstelik yukarıda gökyüzünde beyaz bulutlar parıldayarak geçtiğinden, her yer rahatça görülebiliyordu. Müdür odasında beyaz giysili birinin hareket ettiği seçilebiliyordu. Hafifçe öksürdüğü de duyuluyordu. Fıldır fıldır gözlerle etrafıma baktığım için olsa gerek, öğretmen gülerek:

– Terlik buyrun lütfen. Hemen müdürümüze haber vereyim, dedi.

Orada botlarımı çıkararak terlik giydim, sırt çantamı da indirip elime aldım. O arada öğretmen de müdür odasına girmişti. Çok geçmeden müdürle birlikte çıktılar. Müdür zayıf beyaz bir tilkiydi. Üzerinde ince keten bir önlük vardı. Elbette, elbisesinde tilkinin kuyruğunu sokabileceği bir de torba vardı. Kim bilir terziye ne kadar para harcamıştır? Taktığı kocaman okuma gözlüğünün ardındaki gözleri altın sarısıydı.

– Hoş geldiniz. Buyrun, buyrun, içeri gelin. Girin.

Müdürün peşinden odasına girdim. İçersi tertemizdi. Masada dünya küresi duruyordu. Arkadaki camlı rafta tavuk iskeleti ve birçok tuzak modeli, doldurulmuş bir kurt, çamurdan ustaca yapılmış tüfek modellerinden avcı şapkalarına varana kadar, tilkilerin ilköğretiminde gerekli olabilecek her şey bir aradaydı. Şaşkın gözlerimle sağa sola bakınmaktan başka bir şey yapamadım. O arada, müdür çay ikram etti. Baktım, İngiliz çayıydı. Galiba içine süt de koymuştu. İyice şaşırmıştım.

– Buyrun, oturun.

Oturdum.

– Efendim, sorması ayıp ama, işiniz eğitimle mi ilgili?

– Evet, tarım okulunda öğretmenim.

– Bugün tatilde misiniz?

– Evet, bugün pazar.

– Haa, tamam. Siz güneş takvimi kullandığınız için, pazarları tatil.

Bir an kendimi tuhaf hissettim.

– Sizde nasıl?

Müdür tilki, gözlerini pırıl pırıl gökyüzünde bir noktaya dikti, sakince sakalını kıvırarak cevapladı:

– Tam yerinde bir soru. Burada ay takvimi kullandığımız için pazartesileri tatil.

İyice etkilenmiştim. Bu ciddiyetteki bir okulun mutlaka yüksek düzeyde eğitim verdiğini, öğrencileri hayata ve üniversiteye hazırlayabileceğini düşündüm.

– Buradan üniversiteye devam eden öğrenci sayısı fazla mı?

Müdür, sanki bu soruyu bekliyormuşçasına hemen cevapladı:

– Aslında bu sene çalışmaya başlamak isteyen öğrenci çoktu. On üç mezundan on ikisi kendi memleketlerine dönerek çalışmaya başladılar. Sadece birisi Oyaçi Üniversitesi giriş sınavına katıldı ve kazandı.

Tam tahmin ettiğim gibiydi.

O sırada, yandaki öğretmenler odasından siyah yelekli, orta yaşlı kahverengi bir tilki öğretmen içeriye girdi. Bana selam verdikten sonra:

– Takeda Kin'içiro'yu nasıl cezalandıralım?

Müdür önce ona, daha sonra da bana döndü:

– Bu bey üçüncü sınıfların sınıf öğretmeni. Bu bey de Asau Tarım Okulu öğretmeni.

Ben de hafifçe selamladım.

– Takeda Kin'içiro'yu nasıl cezalandıracağız? Misafirimizin önündeyiz, ama, hele bir çağırıver.

Üçüncü sınıfların sınıf öğretmeni, kızıl tilki öğretmen, saygıyla selam vererek çıktı. Hemen sonra, mavi örme ceket giymiş bir tilki öğrenci, az önceki öğretmenin arkası sıra süt dökmüş kedi gibi girdi.

Müdür gözlüklerini çıkardı. Bir süre o Takeda Kin'içiro adındaki öğrenciyi süzdükten sonra,

– Spor alanına o ot tuzakları kurmalarını sen mi söyledin? diye sordu.

Takeda Kin'içiro duraksamaksızın,

– Evet.

– Bunun kötü bir şey olduğunu bilmiyor musun?

– Şimdi kötü bir şey olduğunu biliyorum. Kurarken öyle düşünmemiştim.

– Neden, kötü bir şey olduğunu düşünmedin?

– Misafirimizi düşürmek gibi bir amacım yoktu.

– Ne düşünerek kurmuştun o tuzakları?

– Arkadaşlarla engelli koşu yarışı yapmak istemiştim.

– O tuzakları kurmayı bu okulda yasaklamıştık. Bilmiyor musun?

– Biliyorum.

– Madem öyle, niye yaptın? Gördüğün gibi, sık sık misafirimiz geliyor. Misafirlerimize bir şey olsa ne yaparız? Sen, okulda böyle bir yasak olduğunu bile bile, o tuzakları kurduğunu nasıl söyleyebilirsin?

– Bilmiyorum.

– Bilmezsin tabii. Nerden bileceksin? Tamam öyle olsun. Bilsen neden öyle bir şey yapasın ki? Bugünlük, ben misafirimizden özür dilerim, bundan sonra çok dikkatli ol. Anlaşıldı mı? Asla, okulda yasakladığımız bir şeyi yapmayacaksın!

– Anlaşıldı efendim.

– Öyleyse, haydi bakalım oyununa geri dön.

Müdür, bu kez bana döndü. Sınıf öğretmeni hâlâ ayaktaydı.

– Şimdi görmüş olduğunuz gibi, özünde masumlar, kesinlikle kötü niyetle gülmemişe benziyorlar. Lütfen affediniz.

– Önemli değil. Asıl ben, okulunuzun spor alanına girerek sıkıntıya neden oldum. Buna öğrencileriniz gülüp geçebilirlerse, ben de memnun olurum.

Müdür, gözlüklerini silip yeniden taktı.

– Teşekkür ederim. Takemura, sen de teşekkür etsene.

Üçlerin sınıf öğretmeni Takemura da, bir an bana doğru başını eğip, müdürü de selamladıktan sonra öğretmenler odasına doğru gitti.

Müdür tilki yere bakarak iki üç kez soluk aldıktan sonra, yeniden bana çay koydu. O an zil çaldı. Müdür, duvardaki siyah renkli zaman çizelgesine bakarak,

– Öğleden sonra birinci sınıflar beden eğitimi ve kendini koruma, ikinci sınıflar avcılık sanatı, üçüncü sınıflar da besin kimyası... Hepsine katılacak mısınız?

– Ya, hepsini görmek isterim. Çok ilginç olsa gerek. Keşke sabah gelseydim.

– Yine gelirsiniz.

– Kendini koruma ve beden eğitimini beraber mi öğretiyorsunuz?

– Evet, geçen seneye kadar ayrıydı, ama pek verimli olmuyordu.

– Anladım. Avcılık gibi oldukça yüksek düzeyli bir alan dersi de veriyorsunuz. Bizde ancak meslek liseleri ya da orman fakültelerinde öğretilir.

O an zil yeniden çaldı.

Cıvıldayan sesler arasında, öğrenci tilkilerin derslikle girdiklerini anladım.

Hemen sonrasında bütün derslikler sessizliğe büründü. Öğretmenlerin kalın sesi duyulmaya başladı.

– Haydi size rehberlik edeyim.

Müdür tilki, zeki bir yüz ifadesi ile ağzını sivrilterek gülümseyip sandalyesinden kalktı. Ben de ardından odadan çıktım. Müdür,

– Birinci derslik, birinci sınıflar, diyerek yolu gösterdi.

Dersliğe müdürle birlikte girdik. Sınıf öğretmeni gerçekten şık biriydi. Boz tüylerini özenle kestirmiş, üzerine de beyaz bir önlük giymiş, kürsüde duruyordu. Elbette kürsünün ardındaki çalılık duvarda karatahta, öğretmenin önünde de bir masa vardı. On beş kadar öğrenci, beyaz sıralarında düzgünce oturmuş, dikkatle dersi dinliyorlardı. Biz içeri girince, öğretmen kürsüden inerek gelip selam verdi. Ve tekrar kürsüye çıktı.

– Asau Tarım Okulunun öğretmeni! Hadi ayağa kalkın bakalım.

Öğrenci tilkiler anında ayağa kalktılar.

– Hoşgeldin demek için Asau Tarım Okulu şarkısını söylüyoruz. Haydi bakalım, hop bir, iki, üç, diye, öğretmenleri ellerini sallamaya başladı.

Öğrenciler yüksek sesle benim okulumun şarkısını söylemeye başladılar. Neredeyse ağlamak üzereydim. Kim olsa, Baraumi Tilki İlkokuluna kadar gelip de, tilki öğrenciler onun okul şarkısını söylemeye başlasa ağlardı. Yine de kendimi tutarak ağlamamayı başardım. Sevinçten değil, kendimi kötü hissetmiştim. Okul şarkım bitince, öğretmen selam verdikten sonra, el işaretiyle öğrencileri oturtup, çubuğunu çıkarttı.

Karatahtada, "En etkili yalan doğruyu söylemektir" yazılıydı ve öğretmen dersi anlatmaya devam etti.

– Aslında yalan kötü bir şeydir. Ne kadar ustaca söylerseniz söyleyin boşuna. Dinleyen bilge biriyse, hemen yalanınızı yakalar. Bilgeler, söyleyişinize, sesinize, yüzünüze bakarak, gerçeği yalandan kolayca ayırırlar. Bu yüzden yalan, kolay bir çözüm gibi gözükse de sonunda işler hep kötüye gider.

Gelelim bu özdeyişin anlamına. Zor durumda kalan bir kişi yalan söyleyerek durumunu kurtarmaya çalışabilir. Yalanının anlaşılmaması için söyleyeceği şeyi kendi kendine birçok kez yineler, yineledikçe yalan söylediğini karşısındakinin anlayacağı korkusu artar. İnandırıcı olmak için söyleyeceklerini biraz değiştirmeyi dener. Ancak bu yeni söyleyiş de her yinelemede yalanın anlaşılacağı korkusunu gidermez. Başka yollar aranır. Sözleri değiştire değiştire, sonunda bir de bakarsınız ki

söyleyecek yalan kalmamış. Buradan şunu çıkarabiliriz: Doğruyu söylemek ustaca yalan söylemekten çok daha kolay ve kestirme bir yoldur. Belki başta sizi bunaltabilir. Ama, sonuç iyi olacaktır. O yüzden bu özdeyiş, "Doğruluk en iyi yoldur" şeklinde de söylenir.

Öğretmen karatahtaya dönerek, daha önceki ile aynı hizaya bu özdeyişi de yazdı.

Öğrencilerin hepsi ellerini dizlerine koymuş, kulaklarını dikerek dinliyorlardı, ama o an hep birlikte kalemlerini alıp tahtadaki yazıyı not aldılar.

Müdür bir an yüzüme baktı. Benim ders hakkında neler düşündüğümü anlamak istiyor gibiydi. Beş altı saniye gözlerimi kapatarak, son derece etkilendiğimi gösterdim.

Öğretmen, herkes yazana kadar, ellerini arkasında birleştirip sessizce bekledi. Yazmayı bitiren öğrenciler kalemlerini bırakıp yüzlerini tahtaya çevirince, öğretmen derse devam etti.

– İşte, 'Doğruluk en iyi yoldur' özdeyişi, yalnızca bize yalan söylememeyi öğütlemekle kalmaz. İnsanların bize yalan söylememesi de en iyi yoldur. Bir örnek verelim. Birçok tuzak şekli vardır, ama, içlerinde en müthişi her haliyle tuzak olduğu belli olanıdır. Hem de, acemice kurulmuş bir tuzak. Bunu insanlardan dinleyecek olursanız, birçok tuzak olsa bile, en iyi tilki yakalayan

tuzak eskiden beri kullanılan tuzaktır, derler. Kısacası, doğruluk en iyi yoldur.

Beden eğitimi için biraz tuhaf bulmuştum bu konuyu, kafam karışmıştı. Biraz önce müdürün beden eğitimi ve kendini koruma derslerinin bu dönemden itibaren

tek ders haline getirildiği açıklamasını hatırlayarak ikna oldum.

Öğretmen,

– Takesu, gidip müdür odasından tuzak modelini getirir misin? dedi.

En önde oturan kırmızı yelekli şirin tilki öğrenci,

– Hemen! diyerek, yerinden kalktı ve hızla çalılık duvarlı kapıdan çıktı.

Öğretmen sessizce bekledi. Öğrencilerden de çıt çıkmıyordu. O sıra gökyüzü beyaz bulutlarla kaplıydı ve güneş bulutların ardında gümüş bir levha gibi kalmıştı. Esmeye başlayan rüzgârla birlikte yeşil duvarlar hafif hafif sallanmaya başlamıştı.

Takesu adlı öğrenci soluk soluğa içeri girdi. Biraz önce müdür odasında camlı rafta gördüğüm tuzakların beşini birden getirmişti. Tuzakları öğretmenin masasına koyup yerine dönünce, öğretmen tuzaklardan birini kaldırarak,

– Bu tilkikapan adı verilen Amerikan tipidir. Nikel kaplama olduğu için böyle parlar. Eğer ayağınızı bu yuvarlak kısmın içine sokarsanız şırrrak diye kapanır ve bir daha ayağınızı kurtaramazsınız. Elbette, bu alet bir zincirle sabit bir yere bağlandığı için, bir kez yakalandınız mı, her şey biter. Ama, hiç kimse durup dururken böylesine parlayan tuhaf bir şeyin içine ayağını sokmaz.

Öğrenci tilkiler hep bir ağızdan gülüştüler. Müdür tilki de güldü. Öğretmenleri de gülünce, ben de güldüm.

Bu sırada, müdür saatini kılıfından çıkararak bir göz attı. Bunun üzerine, herhalde zamanın ilerlediğini, bir sonraki dersliğe geçmek istediğini anlatmak istiyor diye hafiften kıpırdadım. Müdür sessizce derslikten çıktı, ben de onu izledim.

– İkinci derslik, ikinci sınıflar. Sınıf öğretmenleri Seiciro Takeçi, diyerek, girişinde siyah levhanın asılı olduğu sınıfa girdi.

Öğretmen, biraz önce spor alanında karşılaştığım öğretmendi. Öğrenciler de ayağa kalkarak selam verdiler.

– Artık, nişasta, yağ ve protein gibi şeylerin ne kadar önemli olduğunu anlamış olmalısınız. Şimdi, ne tür yiyeceklerde bu maddelerin hangi oranlarda bulunduğuna bakalım. Kuşkusuz, yiyecekler içinde besin değeri yüksek, hem lezzetli hem de görüntüsü en güzel olan tavuktur. Tavuk gerçekten de en iyi yiyecektir. Burada, tavuk etinin besin değerleri tablosuna bir göz atalım. Siz de not defterlerinize yazın. % 18.5 protein, % 9.3 yağ, % 1.2 karbonhidrat. Tavuk etinin besin değeri bu kadar yüksek olduğu gibi, sindirimi de çok kolaydır. Hele bir de genç bir tavuksa, öyle yumuşacık ve lezzetlidir ki!

Öğretmen bir an yutkundu.

– Bunu sözle anlatmak olanaksız. Yemiş olanlarınız biliyorlardır.

Öğrenciler sessizleşti. Müdür de hareketsizce yere bakarak düşünüyordu.

Öğretmen, ağzının kenarını mendiliyle güzelce sildikten sonra,

– Her şeyden öte, sadece tavuk eti değil, tüm kuşların etinde beynimizi besleyen bol miktarda fosfor bulunur.

Bu konular Kız Meslek Lisesi'nin ev işleri kitabında da yazıyordu, gerçekten de düzeyleri çok yüksek, hafife almamak lazım diye düşündüm. Öğretmenleri konuşmasını sürdürdü:

– Tavuğun yumurtası da çok iyidir. Besin değeri olarak, protein tavuk etinden biraz düşük, yağ oranı ise biraz yüksektir. Hastalara da çok iyi gelir.

Müdür mırıltıyla,

– Zamanımız az kaldı, isterseniz bir sonraki sınıfa geçelim, dedi.

Ben de onaylayınca derslikten çıktık.

– Üçüncü derslik koridorun karşı ucunda, diyerek, koridorda geldiğimiz yöne doğru yürüdü.

Biraz önceki birinci dersliğin yanından geçip, giriş kapısının öte yanındaki müdür ve öğretmenler odasının ilerisinde bulunan üçüncü dersliğe ulaştık.

Kapıda "Üçüncü Sınıf, Sınıf Öğretmeni Kyusuke Takehara" yazılıydı. Biraz önceki kahverengi tüylü öğretmenin sınıfı. Avcılık saatiydi.

Biz sınıfa girince, hem öğretmen hem de öğrenciler ayağa kalkarak selam verdiler. Sonra ders devam etti.

– Böylelikle, avcılıkta ön aşama, avcılık aşaması ve sonrası olmak üzere üç aşama olduğunu anlamış olmalısınız. Ön aşama, tavuk yetiştiriciliğini teşvik etmek, avcılık aşaması tavuğu aşırmak, sonraki aşama da yemek! Ön aşamadaki tavuk yetiştiriciliğinin teşvik edilmesi yöntemini daha ayrıntılı olarak anlatacağım. Hadi buna model olacak bir örneği ele alalım. Geçenlerde parkta gezerken, karşıdan siyah ceket giymiş bir insan öğrenci, düşüncelere dalmış halde çıkageldi. O öğrencinin ne düşündüğünü anladığım için önüne atlayıverdim. Biraz şaşırmış gibi olunca şöyle dedim: "Hey sen, benim kim olduğumu biliyor musun?" Öğrenci cevap verdi. "Sen tilki değil misin?" "Evet öyleyim, ama, sen sanki bir şeye sıkılmış gibi düşüncelere dalmışsın." Bu kez, "Hayır, hiçbir şey düşünmüyorum," dedi. Onun bu cevabı gerçekten hoşuma gitmişti. "Öyleyse, ben senin ne düşündüğünü tahmin edeyim mi?" deyince, öğrenci, "Hayır, istemez," diye cevapladı. Bu da, çok hoşuma gitti. "Sen, bir gün sonraki okul gecesindeki konuşmanda neler söyleyeceğini düşünüyorsun!" "Ya, evet. Aslında öyle." "Tamam öyleyse, ne diyeceğini sana söyleyeyim. Onlara, tavuk yetiştiriciliğinin gereklerini anlat. Köylülerin evinde buğday ya da darıdan arta kalan unlar, yenmeyecek sebzeler olur. Hem marula böcek de gelir. Tüm bunlar tavuklara yedirilebilir. Tavuklar bunları büyük bir sevinçle yer.

Yumurta da yaparlar. Çok kârlı bir iş olacağını anlat." Öğrenci büyük bir sevinçle teşekkür etti. Kesinlikle, okul gecesinde bunları söylemiştir. Öyle olunca da, herkes, "Elbette ya!" deyip, tavuk yetiştirmeye başlayacaktır. Koca koca tavuklar, piliçler... Bizler de böylelikle işin avcılık aşamasıyla ilgilenebiliriz artık.

Bunları duyduğumda birden çok tuhaf oldum. Çünkü, konuşmada anlatılan öğrenci, benim okulumdaki bir ikinci sınıf öğrencisiydi. Geçenlerde okul gecesinde karşılaştığımda, bir tilki gördüğünden başlayıp, bütün bunları anlatmıştı. Ama sonu biraz farklıydı. Öğrencinin anlattığına göre,

– Yaa, sen bana tavuk yetiştiriciliğini önerip, sonra da o tavukları çalmayı düşünüyorsun değil mi? deyince, tilki başını eğip ortadan tozolmuş.

Elbette, ben bunu tilkilere söylemedim. Tam o sırada, öbür taraftan zil sesi duyulunca, öğretmen,

– Bugünlük bu kadar, deyip öğrencileri selamladı.

Müdürün ardı sıra müdür odasına döndüm. Müdür, fincanıma tekrar çay koyduktan sonra,

– Nasıl buldunuz?

– Dürüstçe söylemek gerekirse biraz aklım karıştı, deyince, müdür yüksek sesle güldü,

– Ha, ha, ha. Herkes böyle söylüyor. Bu arada, bugün kırlarda iyi birşey buldunuz mu?

– Evet, volkanik bir taş buldum. Henüz tam işlenmemiş.

– Bir bakabilir miyim?

Çaresiz, sırt çantamdan taşı çıkarttım. Müdür, taşı eline alıp bir süre baktıktan sonra,

– Gerçekten iyi bir örnek. Okulumuza bağışlamanızı rica edebilir miyim? dedi.

– Elbette, neden olmasın? demek zorunda kaldım.

Müdür taşı, camlı raftaki örneklerin arasına koydu.

Müdür,

– Ee, size iyi günler, deyince, ben de,

– Her şey için teşekkürler, diyerek, aceleyle okulun ana kapısından çıktım.

Tilki öğrencilerin bağrışmalarını arkamda bırakıp hızla uzaklaştım. Koştum, koştum ve Baraumi kırlarında tanıdığım yerlere kadar geldim. Ondan sonra biraz rahatlayıp yavaşça yürüyerek evime döndüm.

Yani sonuçta, Baraumi Tilki İlkokulunda nasıl bir eğitim amaçladıklarını pek anlayamadım.

Dürüst konuşalım, hiç anlamadım!

Maymun İskemlesi

Narao akşamüstü, evlerinin arkasındaki büyük kestane ağacının altına gitti. Ağacın gövdesinde, tam Narao'nun göz hizasında üç beyaz kav mantarı çıkmıştı. Bunlara Narao'nun ülkesinde maymun iskemlesi diyorlardı. Ortadaki büyükçe, iki yandaki biraz daha küçük ve aşağıdaydı.

Narao dikkatle mantarlara bakarak kendi kendine söylendi.

– Evet, işte maymun iskemlesi mantarı. İyi de buna çıkacak maymun minnacık bir şeydir. Hem de, ortadakine oturan, minik maymunların komutanı, iki yandakine oturanlar da sıradan askerler olsa gerek. Maymunların

komutanıyım diye ne kadar böbürlenirse böbürlensin, benim yumruğum kadar bile olamaz. Acaba, nasıl bir yüzü var, keşke görebilseydim.

Tam o sırada, birdenbire üç küçük maymun ortaya çıkarak mantarlara tırmanıp oturdular.

Gerçekten de ortadaki komutan giysileri içindeydi ve göğsüne tam altı nişan takmıştı. İki yanındakilerin apoletleri o kadar küçüktü ki rütbeleri bile anlaşılmıyordu.

Küçük maymun komutan, not defteri gibi bir şey çıkardı ve bacak bacak üstüne atıp ayağını sallayarak Narao'ya,

– Narao sen misin? Kaç yaşındasın? diye sordu.

Narao, iyice afallamıştı. Küçücük, minnacık bir maymun kendi cüssesine bakmadan üniforma giymiş, hatta bir not defteri çıkarmış ve bir insana sanki bir esir ya da ona benzer bir şeymiş gibi davranmaya başlamıştı.

– Ne oluyor cüce maymun! Daha nazik konuşmazsan, sana verecek hiçbir cevabım yok.

Minik maymun yüzünü buruşturdu, sanki gülmüş gibiydi. Artık iyice akşam çökmüştü ve böylesine küçük bir yüzün ifadesini anlamaya olanak yoktu.

Yine de, minik maymun aceleyle not defterini kapatıp ellerini dizlerinin üzerinde kavuşturarak,

– Amma da edepsiz bir çocuksun. Ben tam altmış yaşındayım ve kara kuvvetleri komutanıyım! dedi.

Narao iyice kızdı.

– Ne yani? İstersen yetmiş yaşında ol! O kadar küçük olduktan sonra ne yazar? Seni o iskemlenle birlikte alaşağı ederim! diye bağırdı.

Sanki minik maymun yine gülmüştü. Biraz tedirgin oldu.

Ama minik maymun salladığı ayaklarını özenle bir araya getirerek selam verdi ve insanı sinirlendiren bir nezaketle,

– Lütfen kızmayın. Sizi çok güzel bir yere götürme düşüncesindeydim, onun için yaşınızı öğrenmek istedim. Ne dersiniz? Gelmek ister misiniz? Canınız sıkılırsa hemen geri dönebilirsiniz, dedi.

Davet hayli çekiciydi. Hem, hoşuna gitmeyen bir durum olduğu an geri dönebilirdi.

– Hıı, gelebilirim. Ama konuşmalarınıza biraz dikkat etmeniz gerek, ona göre.

Komutan maymun başını olur anlamında sallayarak, oturduğu iskemlede ayağa kalktı.

Narao bir de baktı ki, mantarların üstünde üç küçük giriş belirmiş; üstelik, kestane ağacının dip kısmında tam girebileceği büyüklükte bir başka giriş daha var. Komutan maymun Narao'ya dönerek,

– Hemen lambayı yakıyorum, siz de o kapıdan içeri girin. Giriş biraz dar olabilir ama, içerisi rahattır, dedi.

Narao zaman yitirmeden içeri girdi.

Kestane ağacının içi sanki bir baca gibiydi. Dört-beş metrede bir küçük lambalar asılmıştı ve duvara dayalı, nerede bittiği anlaşılmayan küçücük bir merdiven yukarıya uzanıyordu.

– Haydi buraya gelin.

Maymunlar hızla tırmanıyorlardı. Narao her adımda yüz basamak atlayarak yukarı çıkmaya başladı. Buna rağmen bir türlü üç maymuna yetişemedi. İyice yorulan Narao, nefes nefese,

– Artık burası kestane ağacının tepesi olmalı, dedi.

Komutan maymun kıkırdamakla yetindi. Narao yukarıya baktığında, bir lamba sırasının düzgün bir hat boyunca devam edip gittiğini gördü. Komutan, Narao'nun bunalmış haline bakarak, yine alaylı bir ifadeyle,

– Ee artık biraz acele etmek gerek, tamam mı? Bize yetişin, dedi.

Narao,

– Buraya işaret bırakayım. Eve dönerken kaybolurum yoksa, dedi.

Maymunlar hep bir ağızdan gülüştüler. Sıradan bir er olan küçük maymun bile kendi haline bakmadan gülmüştü. Komutan nihayet gülmeyi keserek,

– Hayır, hayır. Ne zaman dönmek isterseniz, ben sizi geri götürürüm. Hiç endişe etmeyin. Siz hızlanmayabakın. Burayı çabucak geçmemiz gerekiyor, dedi.

Narao çaresiz hızını artırdı. Vargücüyle basamakları tırmanıyordu. Küçük maymunlar gerçekten hızlıydı. Ayak sesleri boşlukta yankılanırken, lambalar boyunca ilerleyişleri sürdü. Artık ilerliyor mu, duruyor mu farkında değildi. Bir anda ortalık günışığıyla aydınlandı ve gözleri kamaşan Narao, kendini bir çayırın aydınlığında buluverdi. Otlar ayağına dolaştı ve paldır küldür yuvarlandı. Geldikleri yer ağaçlarla çevrelenmiş küçük bir düzlüktü ve minik maymunlar otlar üzerinde üç takla atıp Narao'nun önünde ayağa dikildiler. Komutanları,

– Of, amma zorlandık. Sen de yorulmuş olmalısın. Artık tamam. Bundan sonra bu kadar zorlu bir şey yok, dedi.

Narao, bir süre soluklandıktan sonra ayağa kalkıp,

– Burası da neresi? Hem de bu saatte güneşin tam tepede olması çok garip, dedi.

Komutan cevap verdi:

– Hayır, hayır, endişelenecek bir şey yok. Burası Taneyama yaylası.

Narao şaşkınlıkla,

– Taneyama yaylası mı? Beni nereye getirdiniz? Hemen eve döneceğim.

– Tabii ki, dönebilirsin. Bu sefer iniş olacağına göre, pek zor olmaz.

– Öyle ya, derken, çevresine bakınan Narao, henüz az önce çıkıp geldiği tünelin girişini göremedi.

Az ötedeki ağaçların gölgesinde, otların arkasında bir sürü maymun fıldır fıldır dönen gözlerle ona bakıyorlardı.

Komutan parıltılar saçan kılıcını çıkararak emretti.

– Toplanın!

Küçük maymunlar dört bir yandan çıkıp gelerek çayırda aceleyle koşuşturduktan sonra dört uzun sıra oluşturdular. Komutanın yanındaki iki maymun da bu sıralara karışmıştı. Komutan vücudunu yay gibi gererek emirler yağdırıyordu.

– Dikkat! Hazır ol! Sağdan say!

Narao tüm bu olanları şaşkınlıkla izledi. Komutan, Narao'nun önüne kadar gelip dimdik ayakta durarak,

– Şimdi talime başlıyoruz, dedi.

Tüm bunları eğlenceli bulan Narao da ayağa kalktı. Ancak, boyunun fazla uzun olması tuhaf bir durum yarattığından tekrar oturup,

– Anlaşıldı, talime başlayın, dedi

Küçük maymun komutan ötekilere seslendi.

– Bugün izleyicimiz de var. Her zamankinden daha dikkatli olun. Sola dön dendiğinde sağa dönenler, ileri dendiğinde sağ ayağı ile başlayanlar, marş emri verildiğinde eli belinde duranlar cezaya kalacak. Tamam mı? Anlaşıldı mı? Sekiz numara!

Sekiz numaralı küçük maymun,

– Anlaşıldı efendim, diye yanıtladı.

Üç adım geri çekilen komutan, haykırarak emretti:

– İleri!

Narao şaşırmıştı. Böyle bir durumu hayatında görmemişti. Sadece bu kadarla kalsa iyiydi. Küçük may-

munların tümü üstüne doğru koşup ellerindeki iplerle vücudunu dört bir yanından çabucak bağladılar. Narao bir an yumruklamayı düşündüyse de, çok küçük olduklarından sabırla olanları izlemeyi seçti.

Maymunlar bağlamayı bitirdikten sonra el ele vererek hep bir ağızdan gülüştüler.

Komutan öbür tarafta karnını tuta tuta gülüyor, bir yandan da kılıcını kaldırarak emir veriyordu.

– Karga tulumba! Hazır ol!

Narao otların üzerine devrilirken, yan gözle baktığında küçük maymunların altışar kişilik gruplar halinde, birbirlerini omuzlarına alarak kuleler oluşturduklarını, bu kulelerin dört bir yandan yükseldiğini ve çayırlık alanın küçük maymunlardan oluşan bir ormana dönüştüğünü gördü.

Hep birden sert adımlarla Narao'ya doğru geldiler ve sayısız el uzanarak Narao'yu havaya kaldırdılar.

Artık Narao'nun canı iyice sıkılmıştı ki, küçük maymunların sırası üzerinde komutanlarını gördü.

Komutanları iyice havaya girmiş, tüm gücüyle emirler yağdırıyordu

– Karga tulumba! Başlayın!

– Ha gayret, haydi bastırın!

Narao'nun gövdesi maymun sürüsünün üstüne kalkmıştı. Rüzgâr kulaklarında uğulduyor, altta minik

maymunların suda çırpınan balıklar gibi kaynaşan elleri onu havada yüzdürüyordu.

– Ha gayret, haydi bastırın!

İleride, bir ırmak pırıl pırıl parlıyordu.

– Hoppaa! diye, altından sesler gelince, eğilip baktı. Başka bir sürü minik maymunun etrafta Narao'nun yuvarlanmasını izlemek için bekleştiklerini gördü.

Narao, başına gelecekleri cesaretle karşılamaya hazır, ilerideki ırmağa bir kez daha baktı. Oralarda bir yerde kendi evi de vardı. Tam yuvarlanmak üzereyken,

– Hey! Ne yapıyorsunuz? diye, gür bir ses duyuldu.

O yana döndüğünde, kumral saçları dağınık, kocaman kırmızı bir surat ve uzanmış bir el gördü.

Narao,

– Oh çok şükür, dağ adamı imiş. Kurtuldum, dedi kendi kendine.

Bir anda dağ adamı Narao'yu kurtarıp, çimlerin üzerine bıraktı. Çimler Naraoların evinin önündeki çimlerdi. Kestane ağacı ve iskemle mantarı olduğu gibi duruyordu. Kimsecikler de yoktu. Artık gece olmuştu.

– Narao, yemek vakti, Narao!

İçeriden annesi çağırıyordu.

Bol İstek Lokantası

İki genç, avcı kılığında, sırtlarına pırıl pırıl tüfeklerini asmış, yanlarında kutup ayılarını andıran devasa iki beyaz köpekle, yaprakları hışırdata hışırdata, dağ tepe demeden yürüyorlardı.

– Bu dağ amma tuhaf. Ne kuş ne de hayvan var! Bir av bulsam şöyle güm güm yapıştırmak isterdim.

– Geyiği o sarı karnından vurmak ne büyük keyif olurdu. Fırıl fırıl döner, sonra da pat diye yuvarlanırdı.

Dağın iyice derinliklerine girmişlerdi. Onlara rehberlik yapan usta avcı bile yolunu şaşırmış, ortalıktan kaybolmuştu. Bu da yetmezmiş gibi, yürüdükleri yerler öylesine korkutucu olmaya başladı ki, kutup ayısını

andıran köpekler bile tepeden tırnağa titredi, bir süre inledikten sonra köpükler saçarak öldü. Bizimkilerden biri köpeğin göz kapağını hafifçe aralamaya çalıştı, umut kalmadığını anlayınca,

– Gitti bizim 2400 yen, dedi.

Öteki de başını hüzünle eğerek homurdandı:

– Benim zararım 2800 yen.

İlk konuşanın benzi atmış, yüzü ekşimişti.

– Ben artık dönelim derim.

– Ben de. Hem artık çok üşüdüm, karnım da acıktı.

– İyi, bu kadarı yetsin artık. Dönerken dün kaldığımız otelin lokantasına uğrar birkaç av kuşu satın alırız.

– Orada tavşan da var. Avlayacaklarımız daha mı farklı? Hadi öyleyse gidelim.

Ama bir sorunları vardı, hangi yönün dönüş yolu olduğunu kestiremiyorlardı.

– Öylesine açım ki mideme sancılar giriyor.

– Öldüm yorgunluktan. Yetti artık, bir şeyler yemek istiyorum.

İki adam böyle konuşup duruyorlardı. Bir an arkalarına baktıklarında Batı tarzında yapılmış, zarif bir ev gördüler. Giriş kapısında da "Yaban Kedisi Lokantası" yazılı bir tabela asılıydı.

– Tam zamanında! Ne kadar iyi bir yere açmışlar. Girelim mi?

– Girelim de, böyle bir yerde tuhaf değil mi? Neyse, herhalde bir şeyler yiyebiliriz.

– Elbette yeriz. Tabelaya baksana!

– Girelim öyleyse. Açlıktan bayılmak üzereyim.

İki kafadar kapıda durdu. Cam kapıda, altın varakla, "Herkese Açık. Yemek Bedava" yazılıydı.

Gençler sevinçle birbirlerine baktılar.

– İşte bu! Şansımız dönüyor. Yalnız lokanta bulmakla kalmadık, üstelik yemekler de bedava!

– Valla haklısın. "Yemek bedava" dediklerine göre...

İçerde bir koridor vardı. Girdikleri kapının arkasına "Şişmanlar ve gençler birinci tercihimizdir" yazılmıştı.

"Birinci tercih" olmak onları daha da sevindirdi.

– Bak, birinci tercih derken bizden söz ediyorlar.

– Bizde iki özellik de var.

Hızlı adımlarla koridorda ilerleyince, karşılarına açık mavi boyalı bir kapı çıktı.

– Amma tuhaf yer yahu! Ne çok kapı var!

– Buna Rustik tarz denir. Soğuk yerlerde böyle olur.

Bizimkiler kapıyı açmaya çalışırken, üstte sarı renkli, "İşletmemiz, isteği bol bir lokantadır. Lütfen sabır gösterin" yazısını gördüler.

– Bu kadar işlek ha! Hem de dağ başında!

– Yaa haklısın, Tokyo'nun ana caddelerindeki büyük lokantalarda bile böylesine rastlanmaz.

İki kafadar kapıyı açtılar. Kapının arkasında, "Çok şey istenebilir. Her biri için sabrınızı rica ediyoruz" yazıyordu.

– Peki şimdi bu ne demek oluyor?

Öteki daha anlayışlı çıkmıştı.

– Hımm. Bu kesinlikle, müşteriler çok şey istiyor, hazırlaması zaman alıyor, kusura bakmayın anlamında olmalı.

– Kesin öyle. Bir an önce yemek salonuna girelim.

– Elbette, bir de masaya oturabilsek.

Fakat onları yeni bir kapı bekliyordu. Kapının yanında bir ayna asılıydı. Aynanın altında işlemeli bir fırça

duruyordu. Kapıda kırmızıyla "Sayın müşterilerimiz. Burada saçlarınızı tarayınız ve ayakkabılarınızın çamurunu temizleyiniz" yazıyordu.

– İşte bu çok iyi. Girişte, burası dağ başı diye pek özen göstermemiştim.

– Titiz kuralları olan bir yer! Mutlaka çok seçkin insanlar geliyordur.

Saçlarını bir güzel tarayıp ayakkabılarının çamurunu fırçaladılar.

İşte o an bakın neler oldu! Fırça rafa konar konmaz silikleşerek kayboldu ve havada tuhaf bir rüzgâr dolaştı. Gençler ürküp birbirlerine sokuldular. "Hemen sıcak bir şeyler yiyip gücüme kavuşmazsam işler sarpa saracak." İkisi de aynı anda aynı şeyleri düşünüyorlardı. Hızla açtıkları kapıdan kendilerini sonraki odaya attılar. Kapının iç tarafında, yine tuhaf bir yazı, yanında siyah bir masa vardı: "Lütfen, silahlarınızı, şapkalarınızı, sırt çantalarınızı ve ayakkabılarınızı çıkartınız."

– Ee, herhalde tüfeklerle yemek yenmez.

– Şu içerdekilerin son derece seçkin insanlar olduğundan artık kuşkum kalmadı.

Tüfeklerini masaya bıraktılar. Şapka ve paltolarını askılığa koydular, ayakkabılarını çıkardılar. Yürüyüp kapıdan girdiler. Kapının arkasında, "Gözlük, cüzdan, öteki metal eşyalarınızı, özellikle sivri olanları buraya

bırakınız" yazılıydı. Kapının hemen yanında siyah boyalı güzel bir kasa, kapağı açık halde duruyordu. Anahtarı da üstündeydi.

– Haa, herhalde bazı yemekler için elektrik kullanıyorlar. Metal eşyalar, özellikle sivri uçlu şeyler tehlikeli olur diye böyle yazmışlar.

– Galiba öyle.

– Öyle, öyle. Kesinlikle öyle.

Üstlerinde ne varsa hepsini çıkadılar, kasaya koyup kilitlediler. Biraz daha gittiklerinde yine bir kapıyla karşılaştılar. Kapının önünde cam bir kavanoz vardı. Kapıda, "Kremi yüzünüze, ellerinize ve ayaklarınıza iyice sürünüz" yazıyordu.

– Krem sürün de ne demek?

– Bunun anlamı, dışarısı çok soğuk ya, içerisi de sıcak olduğundan cildimiz çatlayabilir, onun önlemi işte!

– Sanırım bu dağ başına çok özel insanlar geliyor. Böyle bir yerde, bir bakarsın hiç umulmadık bir biçimde soylularla samimi oluvermişiz.

Kavanozdaki kremi yüzlerine, ellerine ve çoraplarını çıkarıp ayaklarına sürdüler. Kalanı da yüzlerine sürermiş gibi yaparak çaktırmadan yediler.

Aceleyle açtıkları kapının arkasında "Kremi iyice sürdünüz mü, kulaklarınızı da unutmayın" yazılıydı ve küçük bir krem kavanozu bırakılmıştı.

– Doğru yahu. Ben kulaklarıma sürmedim. Az kalsın kulaklarımın derisi çatlayacaktı.

– Buranın işletmecisi gerçekten çok titiz.

– Evet, en ince ayrıntılara kadar düşünmüş. Ama bir an önce bir şeyler yemek isterken koridor durmadan devam ediyor. Sabır da bir yere kadar.

Sonraki kapının üstünde, "Yemekler neredeyse hazır. Ama önce şişedeki parfümü başınıza sıkınız" yazıyordu. Kapının önünde de parıltılı bir parfüm şişesi vardı. Şişeyi başlarına boca ettiler. Ortalığa keskin bir sirke kokusu yayıldı.

– Kolonya fena halde sirke kokuyor. Neden acaba?

– Hata yapmışlardır. Belki garson nezle olmuştur da şişeye sirkeyi yanlışlıkla doldurmuştur.

Kapıyı açıp içeriye girdiler. Arkasında şöyle yazıyordu: "Birçok isteğimizle canınızı sıktık, artık son. Lütfen, kavanozdaki tuzu vücudunuza ovalayarak yediriniz."

Mavi porselenden şık tuz kavanozu oracıktaydı. Bu kez, ne diyeceklerini bilemeden, vıcık vıcık kremledikleri yüzleriyle bakıştılar.

– Bu çok tuhaf.

– Bence de çok tuhaf.

– "Bol istek" derken, isteyen onlarmış!

– Tabii ya, bu lokantaya gelenlere yemek yapmıyor, gelenleri yemek yapıyorlar. Burası insanlara yemek ve-

rilen bir yer değil, gelenlerin Batı usulü yemek yapılıp yendiği bir yer. Öyleyse bu... bi... bi... bizi...

Dişleri birbirine vuruyor, vücutları zangır zangır titriyordu.

– Yani, bi... bi... bizi... ühüü...

Korkudan konuşamaz olmuşlardı.

– Kaaaç!!!

Biri tir tir titreyerek geldikleri kapıyı açmaya kalktıysa da, kapı bir gıdım bile kıpırdamadı. Karşıda bir kapı daha vardı. Kapıya iki büyük anahtar deliği açılmış, gümüş renkli çatal-bıçak resmi kazınmıştı. Levhada, "Buraya kadar geldiğiniz için teşekkürler. İkiniz de nefis görünüyorsunuz. Lütfen içeriye buyurun!" yazılıydı.

Üstelik, masmavi iki gözün anahtar deliğinden kendilerine baktığını gördüler.

Elleri ayakları boşalmış, tir tir titriyorlardı. Ağlamaya başladılar. O sırada kapının öte yanından fısıldaşmalar duyuldu.

– Olmadı. Anladılar. Hiç de tuza bulanacakmış gibi görünmüyorlar.

– Olacağı buydu! Patron istekleri yazarken çok ileri gitti. Oraya "Birçok isteğimizle canınızı sıktık, artık son" diye yazdı, saf saf.

– Ne farkeder ki! Nasıl olsa bize kemirecek kemik bile bırakmaz.

– Öyle de, buraya girmezlerse bizi sorumlu tutar.

– Çağıralım mı? Haydi çağıralım! Heey, sayın müşterilerimiz, buraya gelin! Buyrun, buyruun.

– Tabaklar tertemiz servise hazır. Size sadece istediğiniz kadar almak kaldı. Acele edin, buyrun!

Bizimkilerin yüzü yaşadıkları ağır şoktan buruşuk kâğıda dönmüştü. Birbirlerinin buruşan cildine baktıkça ürpertileri artıyor, çığlıkları yükseliyordu. İçeriden gelen bir gülme sesi duydular.

– Gelin, gelin. Böyle şakır şakır ağlamaya devam ederseniz yüzünüze sürdüğünüz kreme yazık olacak.

– Lütfen gelin! Patron da peçetesini taktı, elinde bıçak, yalanarak gelmenizi bekliyor.

Artık bizimkiler yalnızca hıçkıra hıçkıra ağlıyordu.

Sonra birden, "Hav, hav, hırr!" sesleri duyuldu. O kutup ayısını andıran iki beyaz dev köpek kapıyı kırarak içeri daldılar. Anahtar deliğindeki gözler anında yok oldu. Köpekler bir süre uluyarak odanın içini turladılar. Ardından bir sonraki kapıya atıldılar. Kapı parçalandı ve köpekler arkada kayboldu.

Zifiri karanlıktan ulumayla karışık miyavlama sesleri geliyordu. Sonra oda duman gibi dağılıp kayboldu. Geriye yalnızca, uzun otların arasında soğuktan titreşen bizimkiler kalmıştı.

Çevrelerine baktıklarında dallara asılmış, kökler arasına saçılmış giysileri, ayakkabıları, cüzdanları ve kravat iğnelerini gördüler. Sert rüzgârda otlar ve yapraklar hışırdıyor, ağaçlar gıcırdıyordu.

Köpekler havlaya havlaya geri döndüler. Arkalarından birisi,

– Beyim! Beyim! diye sesleniyordu.

Rehberleri otları yara yara yanlarına geldi. Artık ikisi de rahatlamıştı. Rehberin getirdiği pilavdan yediler, yolda birkaç av kuşu alarak Tokyo'ya döndüler.

Ama, kâğıt gibi buruşan yüzlerini, dönüşlerinde yaptıkları sıcak banyo bile düzeltemedi.

Palamutlar ve Yaban Kedisi

Bir cumartesi akşamı İçiro'ya ilginç bir kartpostal geldi:

Sayın İçiro Kaneta,

Umarım sağlığınız yerindedir. Yarın zor bir davamız var, Lütfen gelin. Yanınıza hiçbir gereç almayın.

Yaban Kedisi

İşte tam böyleydi. Kargacık burgacık bir yazıyla yazılmıştı. O kadar çok mürekkep kullanmışlardı ki, insanın parmaklarına bulaşıyordu. Ama sevincinden İçiro'nun içi içine sığmadı. Kartı usulca okul çantasına saklayarak evin içinde odadan odaya dolaştı, hatta havalara sıçradı.

Yatağına gömüldüğünde bile, yaban kedisinin gülümseyen yüzü, o zor davanın görüleceği yer bir türlü aklından çıkmadı, geç saatlere kadar uyuyamadı.

Ertesi gün İçiro uyandığında ortalık iyice aydınlanmıştı. Dışarıda dağlar sanki yeni ortaya çıkmışlar gibi, masmavi göğün altına sıralanmıştı. İçiro aceleyle yemeğini yiyip tek başına vadinin kıyısından geçen yola çıktı. Irmağın yukarılarına doğru tırmanmaya başladı.

Tatlı bir rüzgâr yavaşça esince, dallardan pıtır pıtır kestaneler döküldü. İçiro başını kestane ağacına doğru kaldırarak,

– Kestane ağacı, kestane ağacı! Yaban kedisi buradan geçti mi? diye sordu.

Kestane ağacı bir süre sessiz kaldıktan sonra,

– Yaban kedisi mi? Sabah erkenden faytonuyla doğuya doğru uçtu gitti, diye yanıtladı.

– Ben de aynı yöne gidiyorum. Amma tuhaf. Neyse biraz daha gideyim bari. Sağolasın kestane ağacı!

Ağaç bir şey demedi ama epeyce kestane yağdırdı.

İçiro biraz daha ilerleyince Kavalcı Şelalesine ulaştı. Bembeyaz kayalık uçurumun ortalarında küçük bir delikten fışkıran su, kaval çalınıyormuş gibi bir sesle vadiye döküldüğü için Kavalcı Şelalesi adıyla tanınıyordu.

İçiro şelaleye doğru haykırdı.

– Hey, hey, Kavalcı! Yaban kedisi buradan geçti mi?

Şelale tiz bir sesle yanıtladı.

– Yaban kedisi mi? Biraz önce faytonuyla batıya doğru uçtu gitti.

– Batı evimin olduğu yön. Amma tuhaf. Neyse, biraz daha gideyim bari. Sağolasın Kavalcı!

Şelale kaval çalmayı sürdürdü.

İçiro biraz daha gittiğinde, bir kayın ağacı altında, birçok beyaz mantarın toplanarak tıkıdı, tıkıdı, tıkıdı seslerle bir koro oluşturduklarını gördü.

İçiro eğilerek sordu.

– Hey, mantarlar! Yaban kedisi buradan geçti mi?

Mantarlar,

– Yaban kedisi mi? Sabah erkenden faytonuyla güneye doğru uçtu gitti, dediler.

– Güney şuradaki dağlara doğru. Amma tuhaf. Neyse, biraz daha gideyim bari. Sağolasınız mantarlar.

Mantarlar işleri başından aşkınmış gibi, tıkıdı tıkıdı tıkıdı, diye acayip korolarına devam ettiler.

İçiro biraz daha gitti. Karşısına çıkan palamut ağacının dalındaki bir sincap uçarcasına zıplayarak ilerliyordu. İçiro hemen el işaretiyle sincabı durdurarak sordu.

– Hey, sincap! Yaban kedisi buradan geçti mi?

– Yaban kedisi mi? Bu sabah henüz ortalık karanlıkken, faytonuyla güneye doğru uçtu gitti, diye yanıtladı sincap.

– Güneye doğru mu gitti? İki yerde de aynı şeyin söylenmesi ne tuhaf! Neyse, ben biraz daha gideyim bari. Sağolasın sincap!

İçiro biraz daha ilerledikten sonra, nehir boyunca devam eden yol daralıp bitiverdi. Nehirden güneye doğru, dar bir patika kapkaranlık hindistancevizi ormanının derinliklerine uzanmaktaydı. İçiro o yolu tırmandı. Yolun üstünü çatı gibi kapatan hindistancevizi dallarının altı kapkaranlıktı, mavi gökyüzü bir parça bile görünmüyordu. Yol da iyice sarp bir yokuş haline gelmişti. İçiro yüzü pancar gibi kızarmış, kan ter içinde o yokuşu tırmandığında, ortalık aydınlanıverdi ve gözleri kamaştı. Altın sarısına bürünmüş bir çayırdaydı. Hışırdayan otların çevresi zeytin rengi güzelim hindistancevizi ormanıyla çevrelenmişti.

Otların tam ortasında, kısa boylu bir adam diz üstü çökmüş, elinde deri kamçısı, sessizce İçiro'ya bakıyordu.

İçiro, iyice yaklaşıp baktığında şaşkınlıktan donakaldı. Adamın bir gözü kördü ve her yeri beyaz olan bu göz fıldır fıldır dönüyordu. Üzerinde ceketle yelek arası bir giysi vardı. Her şey bir yana, garip bir biçimde kıvrılmış bacakları keçiye, ayakları da ayakkabı çekeceğine benziyordu. İçiro tedirgin olmuştu ama, olabildiğince sakin,

– Yaban kedisini tanıyor musun? diye sordu.

Adam yan gözle İçiro'nun yüzüne baktı, dudaklarını gülümser gibi kıvırıp,

– Efendi yaban kedisi hemen şimdi dönecek. Sen Bay İçiro olmalısın, dedi.

İçiro şaşkınlıkla bir adım geri çekilerek,

– Evet İçiro benim. Nereden biliyorsun? diye sordu.

Tuhaf adam gülümseyerek,

– Öyleyse kartı okudun, dedi.

– Okudum. Onun için geldim.

– Cümleler çok kötüydü, değil mi?

Adam gözlerini yere dikerek üzüntülü bir ifadeyle sormuştu.

İçiro adama acıdığından,

– Yok canım, cümleler oldukça ustalıkla yazılmıştı, dedi.

Adam sevindi, derin derin soluklanırken kulaklarına kadar kızardı. Serinlemek için yakasını gevşetti.

– Yazı da güzel miydi? Söylesene! diye sordu.

İçiro duraksamadan gülerek yanıtladı.

– Çok güzeldi. Beşinci sınıflar bile o kadar güzel yazamaz.

Adamın yüzü yine bulutlandı.

– Beşinci sınıf mı? Ancak o kadar mı?

Öylesine güçsüz, zavallı bir sesle sormuştu ki, İçiro telaşla düzeltti:

– Hayır, hayır. Yüksek okulların beşinci sınıflarını kastetmiştim.

Bunun üzerine yine neşelenen adam, gülerken ağzı kulaklarına vararak haykırdı:

– O kartı ben yazmıştım!

İçiro durumu tuhaf bulsa da, sabırla,

– İyi de, sen kimsin? diye sorunca, adam hemen ciddiyetini takınarak,

– Ben efendi yaban kedisinin seyisiyim, dedi.

O an bir rüzgâr esti ve otlar dalgalandı. Seyis saygıyla başını eğdi.

Ne olduğunu anlayamayan İçiro, dönüp arkasına baktığında yelek benzeri uzunca sarı bir şey giymiş yaban kedisinin yusyuvarlak yeşil gözleriyle kendisine baktığını gördü. İçiro, "İşte yaban kedisi, sivri kulakları nasıl da dik," diye düşündü. Yaban kedisi hafifçe başını eğerek İçiro'yu selamladı. İçiro da nazikçe,

– Merhaba! Dünkü kart için çok teşekkür ederim, dedi.

Yaban kedisi bıyıklarını çekiştirip göğsünü kabartarak,

– Merhaba! Hoş geldin. Durum şöyle: Önceki gün ciddi bir tartışma çıktı ve dava konusu oldu. Senin ne

düşündüğünü öğrenmek istemiştim. Şimdilik biraz dinlen istersen. Palamutların gelmesi yakındır. Nedense her yıl bu sorunu yaşıyoruz, dedi.

İçiro ayaklarının altında tuza basılıyormuş gibi sesler duydu. Şaşırarak çömelip baktığında, otların arasında altın sarısı yusyuvarlak bir şeylerin pırıl pırıl parıldadığını gördü. Dikkatle bakınca bunların kırmızı pantolon giymiş palamutlar olduğu anlaşılıyordu. Sayıları da üç yüzden az değildi. Hep bir ağızdan bir şeyler söylüyorlardı.

– Aa, işte geldiler. Karınca sürüsü gibi gelirler, dedi yaban kedisi; sonra seyise seslendi: Heey, haydi çanı çal, çabuk ol! Bugün buralar iyi güneş alıyor. Otları biçiver!

Seyis telaşla belinden kocaman bir orak çıkarıp büyük bir gayretle yaban kedisinin gösterdiği otları biçti. Otların biçildiği yere dört bir yandan uçarcasına toplaşan palamutlar parıltılar saçıyor, vaa vaaa vaa diye sesler çıkarıyorlardı.

Seyis bu kez çanı çıngır çıngır çaldı. İçiro bir de baktı ki yaban kedisi üstüne uzun siyah bir cüppe giymiş, görkemli bir edayla palamutların karşısına geçip oturmuştu. Sanki kocaman bir Buda heykeli önüne dizilmişler diye düşündü İçiro. Seyis deri kamçısını iki üç kez havada şırrrak, şırrrak diye şaklattı.

Mavi gökyüzünün altında pırıl pırıl parlayan palamutlar gerçekten çok güzeldi.

– Mahkemede artık bugün üçüncü gün. Adam gibi aranızda anlaşsanıza!

Yaban kedisi sanki biraz endişeyle, ama yine de kibirli bir edayla bağırınca, palamutlar hep bir ağızdan haykırmaya başladılar.

– Hayır olmaz! Kim ne derse desin, kafası en sivri olan en üstündür. Ve en sivri kafalı da benim!

– Hiç de öyle değil! Yuvarlak olan üstündür. En yuvarlak olan da benimki!

– Büyük olması önemli! En büyük en üstündür. Benim kafam en büyük olduğuna göre en üstün benim!

– Hiç de öyle değil! Benim kafamın daha büyük olduğunu dün sayın hakim bile söylememiş miydi?

– Olmaz öyle şey! Boyu en uzun olan en üstündür!

Her kafadan bir ses çıkıyor, sanki arı kovanına çomak sokulmuş gibi, hangisinin ne dediği neredeyse hiç anlaşılmıyordu. Bunun üzerinde yaban kedisi bağırdı.

– Kesin! Burayı ne sandınız! Sessiz olun, sessiz!

Seyis kamçısını tekrar şırak şırak diye şaklatınca, palamutlar sustular. Yaban kedisi bıyıklarını burarak yineledi:

– Mahkemede artık bugün üçüncü gün. Adam gibi aranızda anlaşın!

Palamutlar yine kaynaştılar.

– Hayır olmaz! Kim ne derse desin, kafası sivri olan en üstündür.

– Hayır öyle değil! Yuvarlak olan üstündür.

– Hiç de değil! En doğrusu büyük olan üstün olmalı!

Hangisinin ne dediği hiç anlaşılmıyordu.

Yaban kedisi yine bağırdı.

– Kesin, kesin! Burayı ne sanıyorsunuz! Sessiz olun, sessiz!

Seyis kamçısını şırak şırak diye şaklattı. Yaban kedisi bıyıklarını dikleştirerek konuştu.

– Mahkemede bugün üçüncü gün dedim size! Haydi aranızda anlaşın!

– Hayır, hayır. Olmaz! Kafası sivri olan...

Yaban kedisi haykırdı:

– Kesin, kesin! Burayı ne sanıyorsunuz! Sessizlik, sessizlik!

Seyis kamçısını yine şırak şırak şaklatınca palamutlar sustu. Yaban kedisi yavaşça İçiro'ya:

– İşte böyleler! Ne yapmak lazım dersin?

İçiro gülerek yanıtladı.

– Şöyle diyelim. Bilge bir kişiden duyduğum gibi, içinizde en aptal, en yamuk yumuk, en ham olan en üstündür.

Yaban kedisi, "İşte çözüm!" dercesine başıyla onayladı. Çok hoşuna gitmiş olacak ki, cüppesinin önünü açtı, altın sarısı yeleğini biraz yukarı çekerek, palamutlara,

– Tamam öyleyse. Sessiz olun. Kararı bildiriyorum. İçinizde en sefil, aptal, yamuk yumuk, ham ve kafası en basık olan en üstün! diye bağırdı.

Palamutlar ölüm sessizliğine büründü. Öylesine sessizleşmişlerdi ki, sanki kaskatı kesilmişlerdi.

Bunun üzerine yaban kedisi siyah cüppesini çıkartıp İçiro'nun elini sıktı. Seyis de büyük bir sevinçle beş altı kez kamçısını şırrrak şırrrak şırrrak diye şaklattı.

Yaban kedisi,

– Çok teşekkür ederim. Bu kadar zor bir mahkemeyi, neredeyse bir-buçuk dakikada sonuçlandırdın. Lütfen, bundan sonra bizim mahkememizin onursal yargıcı ol. Yine bir kart alırsan gelir misin? Elbette karşılığını veririm, dedi.

– Kabul ediyorum. Karşılık gerekmez, diye yanıtladı İçiro.

– Hayır hayır, lütfen! Bu benim itibarımla ilgili bir olay. Bundan sonraki kartlarda Kaneta İçiro Hazretleri diye yazar, gönderen kısmında da mahkeme diye belirtirim. Olur mu?

İçiro,

– Tabii olur, diye yanıtlayınca, yaban kedisi sanki bir şeyler daha söylemek istiyormuş gibi, bir süre bıyıklarını burarak, gözlerini kırpıştırdı ve nihayet karar vermiş olacak ki,

– Bir de kartın içeriği olarak, bundan sonra, yarın mahkemeye ifade vermeniz gerekiyor, diye yazsak sorun olur mu? diye sordu.

İçiro gülerek yanıtladı.

– Eh, bu biraz tuhaf olmaz mı? Lütfen öyle bir şey yazmayın.

Yaban kedisi bunu söylemekle kötü ettim, çok yazık oldu dercesine, bir süre bakışlarını yere dikti, bıyıklarını burdu. Nihayet İçiro'ya,

– Tamam öyleyse, içeriği önceki gibi bırakalım. Bugünün teşekkürü olarak iki kilo altın palamut mu istersin, yoksa tuzlanmış somon balığı kafası mı? Hangisi? diye sordu.

– Altın palamut isterim!

Yaban kedisi, somon balığı kafasını seçmediği için rahatlamış gibiydi. Seyise seslendi.

– Hemen iki kilo altın palamut getir. İki kilo çıkmazsa kaplama olanlardan da koy. Çabuk ol!

Seyis ordaki palamutları bir kaba koyarak, tartıp seslendi:

– Tam iki kilo geldi!

Yaban kedisinin yeleği rüzgârda pat pat sesler çıkardı. Gözlerini kapatıp, hafifçe esneyerek,

– Tamam. Çabuk faytonu hazırla! diye emir verdi.

Seyis, kocaman beyaz bir mantardan yapılmış faytonu çekerek getirdi. Arabaya tuhaf, boz bir at koşulmuştu.

– Haydi, seni evine götüreyim, dedi yaban kedisi.

İkisi arabaya binince, seyis palamutla dolu kabı İçiro'nun yanına koydu.

Fayton çayırdan ayrıldı. Ağaçlar ve çalılar duman gibi dalgalandı. İçiro, altın palamutlara bakarken, yaban kedisi hiç oralı değilmiş gibi uzaklara bakıyordu.

Fayton ilerledikçe, palamutların pırıltısı gitgide azaldı. Gidecekleri yere vardıklarında, her yerde bulunan sıradan kahverengi palamutlara dönüşmüşlerdi. Üstelik sarı yeleğiyle yaban kedisi de, seyis de, mantardan fayton da görünmez oldu. İçiro elinde palamut kabıyla kendi evinin önünde duruyordu.

Ondan sonra "Yaban kedisi" imzalı hiç kart gelmedi. İçiro arada sırada, keşke, "mahkemeye ifade vermeniz gerekiyor" cümlesine olur deseydim diye düşündü.

Sarı Domatesler

Oturduğumuz şehrin müzesindeki büyük vitrinde doldurulmuş dört kolibri vardı. Canlı olsalar, "zzz..." diye ses çıkartıp uçan, çiçeklerden polen toplayan o minicik, şirin, Amerika kuşları. Dört kuşun içinde, özellikle, kanatlarını açmış, en üstteki dalda her an masmavi gökyüzüne doğru kanat açacakmış gibi duranını seviyordum. Gözleri kırmızı, gergin göğsü yeşil mavi menevişliydi. Çocukluğumdaki bir anım işte...

Bir sabah erken saatlerde, okula gitmeden önce müzeye girip vitrinin önünde bir süre durdum. O kolibri gümüş iğne gibi ince gagasından çıkan güzel sesiyle birden konuşmaya başladı.

– Günaydın! Pempel gerçekten iyi bir çocuktu, yazık oldu!

Pencereleri örten kalın kahverengi perdelerden ötürü kendimi bira şişesinin içindeymişim gibi hissediyordum. Ben de onu selamladım.

– Günaydın, kolibri. Pempel adlı çocuğa ne olmuş dedin?

Camın öteki tarafındaki kolibri tekrar konuştu:

– Günaydın! Evet, kız kardeşi Nelly de gerçekten sevimli, şirin bir çocuktu, ama ona da yazık oldu.

– Ne oldu? Lütfen anlatsana!

Kolibri güler gibi konuşuyordu.

– Tamam anlatayım. İndir çantanı da, üzerine oturuver.

Çantamın içi kitaplarla doluydu, üzerine oturmam hiç de hoş bir şey değildi. Ancak, ne olursa olsun anlatacaklarını dinlemek istiyordum, dediğini yaptım. Kolibri anlatmaya başladı.

– Pempel ve Nelly her gün kırmızı camlı su değirmeninin yakınında oynarlardı. Elbette buğday da öğütürlerdi. Onların buğday öğütmelerini izlemeye giderdim. Pempel'in toplu saçları, açık mavi kısa yeleği, pamuklu bol pantolonu baştan aşağı una bulanır, hemen her yanı beyaza keserdi. Nelly ise unu çuvallara doldurur, yorulunca da giriş kapısına yaslanır tarlayı seyre dalardı. Öyle anlarda, "Nelly'cik yoksa canın ot mu çekti?" diye dalga geçerek uçardım. Ayrıca lahana da yetiştirirlerdi.

Çocuklar lahana toplarken onları izlemeye giderdim. Pempel lahanaların kalın köklerini kesip toprakta yuvarlar, Nelly iki eliyle yakalayıp mavi renkli el arabasına koyardı. Sonra beraberce arabayı iterek sarı camlı ambara taşırlardı. Yeşil lahanaların yuvarlanışı gerçekten çok hoştu. Çocuklar mutlu bir hayat sürüyorlardı.

Bir an aklıma takılıverdi.

– Oralarda hiç büyük insan yok muydu? diye sordum.

– Hiç yoktu. Pempel ve Nelly kardeşler mutlu bir hayat sürüyorlardı. Onlara gerçekten yazık oldu. Pempel çok iyi çocuktu ama, başına kötü şeyler geldi. Nelly çok şirin bir kızdı ama onun da başına kötü şeyler geldi.

Kolibri aniden susuverdi. Oysa kendimi iyice kaptırmıştım. Suskunlaşan kolibri camın öbür tarafında sessizce duruyordu. Bir süre kıpırdamadan dizlerimi iki elimle tutup hareketsizce bekledim. Kolibri'nin kısa bir süre için sustuğunu sanmıştım ama, suskunluğu devam etti. Sonunda dayanamadım. İki elimi birden cama dayayıp kolibriye seslendim.

– Baksana kolibri, Pempel ve Nelly'e ne oldu? Başlarına ne geldi? Hey kolibri! Hadi nazlanma! Ne olur anlatsana!..

Ama kolibri sipsivri ince gagasını öteki serçelere doğru çevirdi. Pek cevap verecekmiş gibi durmuyordu.

– Haydi kolibri, birazcık daha anlatıversen. Neden konuşmuyorsun?

Cam, nefesimle buğulanmıştı.

O güzel kolibrileri artık zar zor görebiliyordum. Sonunda ağlamaya başladım.

Çünkü az öncesine kadar o hoş sesiyle konuşan kolibri, birden kaskatı kesilmiş, gözleri cam bilye gibi donuklaşmıştı. Hiç ses çıkarmadan, oradaki serçelere bakıyordu. Üstüne üstlük, acaba gerçekten görüyor muydu, yoksa sadece gözleri o tarafa mı dönüktü, anlayamıyordum.

Hem, madem Pempel ve Nelly kardeşlerin başına çok kötü bir şey geldiyse, nasıl oluyor da ağlamadan durabiliyordu? Böyle bir şey için ben bir hafta ağlayabilirdim.

Bu düşüncelere dalmışken, aniden sağ omzum ağırlaştı. Sıcak bir şey vardı omzumun üstünde. Şaşırarak dönüp baktım. Bekçi amca kaşlarını endişeyle çatmış, elini omzuma koymuştu.

– Neden ağlıyorsun? Karnın mı ağrıyor yoksa? Sabahın bu saatinde kuşların önünde böyle ağlanır mı?

Ne yaptımsa ağlamamı kesemiyordum. Güç bela niye ağladığımı söyledim.

– Kolibri artık benimle konuşmuyor.

Bunu üzerine bekçi amca yüksek sesle güldü.

– Demek kolibri seninle konuştu ha!.. Bu kolibri sık sık bu oyunu oynayarak insanlarla dalga geçiyor. Tamam, ben onun ağzının payını veririm. Hey, kolibri! Bu kaçıncı oldu? Yazdım deftere. Böyle devam edersen, artık elimden bir şey gelmez. Müze müdürüne söyleyip seni İzlanda'ya geri göndertirim. Haydi bakalım ufaklık, artık gerisini anlatır. Gözyaşlarını siliver. Yüzün çok kötü görünüyor.

Rahatlamıştım.

– Anlatmasını bitirince hemen okuluna git. Fazla kalacak olursan, yine canını sıkacak şeyler söyler. Tamam mı?

Bekçi elleri ensesinde uzaklaştı. Ayak sesleri duyulmaz olunca, kolibri tekrar bana döndü. Çok heyecanlandım. İpince sesiyle yavaşça konuşmaya başladı.

– Az öncesi için özür dilerim. Çok yorulmuştum.

Nezaketle yanıtladım.

– Hiç kızmadım kolibri. Demin söylediklerinin devamını anlatır mısın?

Kolibri konuşmaya başladı.

– Pempel ve Nelly'e gerçekten yazık oldu. Evlerine girip pencerelerini sımsıkı örtünce seslerini duyamazdım. Ama büyük bir nota defterine bakarak, ağızlarını birlikte açıp kapattıklarını gören herkes şarkı söylediklerini anlayabilirdi. Orada durup sürekli hareket eden

minicik ağızlarını izlemeyi çok severdim. Pempel gerçekten iyi bir çocuktu ama yazık oldu ona. Nelly de çok şirin bir kız çocuğuydu ama başına kötü şeyler geldi...

– İyi de ne oldu? Anlatsana!

– İşte anlatıyorum. İkisi gerçekten eğlenceli bir hayat sürüyorlardı. Bununla yetinseler hiçbir şey olmayacaktı. Fakat bahçeye on domates fidesi diktiler.

Beşi büyük, beşi de küçük, salkım domates fideleriydi. Büyüklerden kocaman, kıpkırmızı domatesler, küçüklerden de salkım salkım ufacık domatesler çıkmıştı. Ben domates yemem ama o iri kırmızı domateslere bakmayı çok severdim. Yavaş yavaş yapraklanıp büyüyünce, kokulu yeşil saplardan altın sarısı yumrular fışkırdı ve kısa zamanda olgunlaştılar. Küçük salkım domateslerden biri ise parlak sarı kaldı. Koyu yeşil yaprakların arasında göz kamaştırıcı sarı domatesler çok güzel duruyordu. Bunu gören Nelly,

– Ağabey, bu domates neden böyle parlıyor? diye sordu.

Pempel elini çenesine koyarak derin derin düşündükten sonra,

– Altın da onun için. Altın olduğundan öyle parlıyor, diye yanıtladı.

– Ya... Altın mı? dedi Nelly, biraz şaşırmış gibiydi, harika!

– Evet. Harika.

Elbette, çocuklar o sarı domatesleri koparmadıkları gibi, ellerini de hiç sürmediler.

– İyi de ne oldu?

– Bir akşam, çocuklar kuzukulaklarını sularken uzaktan gelen, belli belirsiz, güzel bir ses, yumuşak bir esintiyle kulaklarımıza doldu. Kesik kesik geliyordu, ama

kır çiçeklerinin hoş kokusunu da taşıyordu. Çocuklar işlerini bırakıp birbirlerine baktılar ve Pempel,

– Haydi gidip bakalım. Çok hoş bir ses, dedi.

Nelly çok daha istekliydi, neredeyse yerinde duramıyordu.

– Gidelim ağabey, hemen gidelim.

Sonra çocuklar bahçelerinden çıkıp, el ele hızla sesin geldiği tarafa yöneldiler. Ses çok uzaklardan geliyordu. İki huş ağacı dikili tepeyi geçtiler ama, ses hâlâ çok uzaktı. Kıyısında söğütlerin büyüdüğü üç dere geçtiklerinde bile sese ulaşamamışlardı. Yine de yakın sayılırdı artık. Son bir gayretle, terlerini gömleklerinin kollarına sile sile yürümeyi sürdürdüler. Ses artık çok yakından geliyordu. Flüt sesi, güçlü trompetin sesine karışmıştı. Artık sesler ayırt edilebiliyordu:

– Nelly, az kaldı, elimi sıkıca tut.

Huş ağaçlı başka bir tepeyi aştıklarında, geniş bir yolun iki yana doğru uzayıp gittiğini gördüler. Duydukları sesin sol taraftan geldiği çok belliydi. Sağdan ise beyaz bir toz bulutu onlara doğru yaklaşıyordu. Pempel ve Nelly soluklarını tutarak yaklaşan toz bulutuna baktılar. Elbette ben de baktım. Gelenler yedi atlıydı. Kapkara atlar terden parlıyor, burunlarından hızla soluyorlardı. Atlılar iyice yaklaştılar. Kırmızı gömlek ve parlak kırmızı deri çizme giymiş binicilerin şapkalarındaki telekler

havada dalgalanıyordu. En arkada yanakları Pempel'inki gibi kıpkırmızı, gözleri kapkara şirin bir çocuk vardı. Toz bulutunun arkasında kalan güneş puslu kızıl bir renk almıştı. Adamlar Pempel ve Nelly'i görmezden gelirken, arkadaki şirin çocuk Nelly'e bakıp öpücük gönderdi.

Geçip giden atlılar, çok geçmeden karşıdaki tepenin ardında gözden kayboldular. Bu arada küçük bir eve benzeyen, beyaz dört köşe bir şey yaklaşmaya başladı. Yanında dört beş adam vardı. İyice yaklaştığında adamların hepsinin siyah derili olduğunu, gözlerinin pırıl pırıl parladığını gördüler. Kısa pantolon giymiş bu yarı çıplak adamlar beyaz dört köşe şeyin etrafını sarmışlardı. Ama, o beyaz şey kutu değildi. Üzeri dört bir yanından sarkan beyaz kumaşla örtülü bir masa gibi görünüyordu. Kumaşın altında dört kurşuni bacak yavaş yavaş inip kalkıyordu. Pempel ve Nelly siyahi adamlardan korksalar da iyice meraklanmışlardı. O beyaz şeyden de ürkmüşlerdi ama ilk defa öyle bir şey görüyorlardı. Adamlar geçip gidince birbirlerinin yüzüne baktılar. Kısık sesle aralarında anlaştılar.

– Peşlerine takılalım.

– Evet, haydi.

Böylece çocuklar adamların peşine düştüler. Bu arada güneş kızıllaşıp batıda dağların arasında kayboldu. Dört köşeli ev gibi şeyin altındaki yaratık akşam alacasında bu kez yüz ayak olunca, Pempel ve Nelly şaşırarak gözlerini ovuşturdular. Ötede büyük bir şehir vardı. Kentin hemen önündeki düzlükte büyük bir çadır kurulmuştu. Henüz alacakaranlık olmasına rağmen lambalar yanıyordu. Çadırın ikinci katı gibi duran üst

bölümünde resimli bir tabela vardı. İşte, ilk duydukları ses o tabelanın arkasından geliyordu. Az önce öpücük yollayan çocuk iki atın sırtında amuda kalkmıştı. Yetişkinler, kadınlar ve çocuklar çayırda toplanmış tabelaya bakıyorlardı. Tabelanın arkasındaki ses bir bandodan geliyordu. Bandonun sesi ovayı geçerken gitgide azalıyor ve otların kokusuna karışarak büyülü bir hava yaratıyordu. Beyaz dört köşeli ev gibi şey de yavaş yavaş içeriye girmişti. İnsanlar gitgide çoğalmıştı. Bando daha güçlü çalmaya başladı. Herkes üçer beşer içeriye giriyordu. Pempel ve Nelly nefeslerini tutup dikkatle izlediler.

– Biz de girip bakalım mı? dedi Pempel, heyecanla.

Nelly de,

– Girelim, dedi.

Her nedense, içeriye girenler kapıdaki bekçiye bir şeyler veriyorlardı. Pempel biraz daha yakınlaşarak dikkatlice baktı. Göründüğü kadarıyla verdikleri gümüş veya altın parçalarıydı. Altın verdiklerinde bekçi de onlara gümüş parçacığı veriyordu. Bunun üzerine Pempel ceplerini yokladı.

– Nelly sen beni burada bekle, ben hemen eve gidip geleceğim, dedi.

Nelly,

– Ben de geleyim, diyecek olduysa da, Pempel çoktan fırlamıştı bile.

Nelly endişeyle, ağlamaklı gözlerle tabelaya bakıyordu. Orada kalıp Nelly'e göz kulak mı olsam, yoksa Pempel'in peşinden mi gitsem bilemedim. Bir an etrafı kolaçan ettim. Herkes yalnızca tabelaya bakıyordu, Nelly'i kaçıracak kötü niyetli biri yoktu orada. Rahatlamıştım. Pempel'in ardına düştüm. Pempel var gücüyle mavi ayışığının altında koşuyordu. Ona zar zor yetişebildim. Gözleri yerinden fırlayacakmış gibiydi. Rüzgâr esiyordu. Sedir ağaçları, söğütler, otlar her yer kapkara olmuştu. Pempel var gücüyle koşarak karanlığı yara yara bahçelerine ulaştı. Ayışığı altında parlayan evlerine bir an özlemle baktı. Sonra hızla gidip sarı domateslerden dört tanesini koparmasıyla fırtına gibi koşarak, az önce geldiği yoldan Nelly'nin yanına döndü. Ben de, artık iyice yorulmuştum. Nelly merakla etrafa bakınıyordu.

Pempel,

– Tamam, oldu haydi girelim, dedi Nelly'e.

Nelly sevincinden neredeyse havalara uçacaktı. El ele tutuşup girişe doğru ilerlediler. Pempel cebinden iki domates çıkarttı. Bekçi önce,

– Buyrun! deyip domatesleri aldı; sonra yüzü değişiverdi. Bir an çocuklara baktı. Aniden suratını asarak bağırmaya başladı:

– Bu ne be! Seni velet! Beni aptal mı sandın?.. İki domatesle sizi içeri mi alacağım? Çabuk toz olun!

O sarı domatesleri tutup yüzlerine fırlattı. Domateslerden biri kulağına gelince, Nelly ağlamaya başladı. Görenler bakıp bakıp gülüyorlardı. Pempel, Nelly'i çekiştire çekiştire oradan hızla uzaklaşırken insanların kahkahaları dalga dalga peşlerinden geliyordu. Tepeye döndüklerinde, Pempel avazı çıktığınca, haykıra haykıra ağlamaya başladı. Ne kadar üzücüydü bir bilsen.

Sonra ikisi de sustu. Aradabir iç çekerek, gündüz geldikleri yoldan geri döndüler. Sonunda gide gide evlerine ulaştılar.

– Zavallı çocuklar...

– İşte başlarına gelen kötü olay bu. Anladın mı şimdi? Neyse, hoşça kal. Artık konuşamayacağım. Bekçiyi çağırma sakın. Hoşçakal!

Son sözlerinden sonra, kolibri ince gagasını tekrar sivrilterek kapattı. Gözlerini yine serçelere çevirdi.

– Kolibri hoşçakal! dedim, ben yine gelirim. Konuşmak istersen konuşursun. Hoşçakal kolibri, teşekkürler!

Çantamı sırtlayıp, kahverengi ışıkların titreştiği salondan sessizce ayrıldım.

Güneş ışığına çıktığımda, kardeşlerin hüzünlü öyküsüyle yanmaya başlayan gözlerimden yaşlar dökülüverdi.

Bu çocukluğumun bir anısıydı.

Geyik Dansının Başlangıcı

Akşam güneşi, ışıklarını batıdaki parlak gri bulutların arasından yer yer yosunlarla kaplı düzlüğe yayıyor, otlar beyaz alevler içinde kalmışçasına parıldıyordu. Orada uzanmış dinlenirken, uğuldayarak esen rüzgârın sesi git gide insan sesine dönüştü ve Kitakami Dağı ile düzlüklerinde yapılan geyik dansının arkasındaki öyküyü anlatmaya başladı.

Oralar henüz uzun otlar, sık koruluklarla kaplıyken, Kacu, dedesiyle birlikte Kitakami nehrinin doğusundan gelmiş, kendilerine bir tarla açmış, darı ve arpa yetiştirmeye başlamışlar.

Bir gün Kacu, kestane ağacından düşüp sol dizini sakatlamış. Böyle durumlarda herkes, batı dağlarında bulunan kaplıcaya gider, sağlığına kavuşurmuş.

Kacu da, havanın iyi olduğu bir gün yola çıkmış. Yiyeceklerini koyduğu azık torbasını sırtlamış, otlar arasından hafif hafif topallayarak, yavaş yavaş ilerlemiş.

Birçok dere ve taşlığı aşmış, dağların artık kocaman göründüğü, dağdaki ağaçların bile teker teker seçilebildiği yere geldiğinde, güneş iyice batıya doğru yatmış, on kadar kızılağacın üstünde, hafifçe sarıya çalan bir renk almış.

Kacu azık torbasını otların üzerine açmış, kestane ezmesi ve soya köftelerini çıkarıp yemeye başlamış. Bir yandan da, otlar arasından dümdüz yükselen kızılağaçların koyu renk gövdelerine hayran hayran bakıyormuş.

İnsan çok uzun süre yürürse iyice yorulur, canı pek yemek istemez. Bu yüzden Kacu yiyeceklerini bitirememiş.

– Bu da geyiklere yem olsun. Gelin geyikler, yiyin haydi, demiş kendi kendine ve kalan köftelerini ıtır çiçeklerinin altına bırakmış.

Sonra da, tekrar eşyalarını sırtlanıp, yavaş yavaş yürümeye başlamış.

Ama, biraz yürüdükten sonra, dinlendiği yerde mendilini unuttuğunu anlamış. Acele geri dönmüş. Kı-

zılağaçlara yaklaşırken olduğu yerde donakalmış. Çünkü gittiği yöne doğru en az beş-altı geyik, nemli burunlarını uzata uzata sessizce yürüyorlarmış.

– Oo, geyikler amma da çabuk gelmişler, diye mırıldanan Kacu, yavaş yavaş hayvanlara yaklaşmış.

Bir ot kümesinin arkasından gizlice bakınca altı geyiğin, mola verdiği otların üzerinde halka oluşturup fıldır fıldır döndüklerini görmüş. Kacu soluk bile almadan otların arasından olup biteni gözetlemiş.

Güneş kızılağaçlardan birinin tam tepesindeymiş. Uç sürgünleri garip bir şekilde parlayan ağaç, geyik sürüsünü tepeden seyreder gibiymiş. Aşağıda otlar kurşuni renklerde parıldıyor, geyiklerin tüyleri de özellikle o gün bir başka güzel görünüyormuş.

İçi sevinçle dolan Kacu, ağırlığını tek dizinin üzerine verip sessizce geyikleri izlemiş.

Kocaman bir çember oluşturan geyikler fırıl fırıl dönmeye devam ediyorlarmış. Bir süre sonra geyiklerin özellikle çember ortasındaki bir şeyle ilgilendiklerini anlamış. Çünkü geyikler başlarını, kulaklarını, gözlerini oraya yöneltiyor, sanki çekimine kapılmış gibi sık sık çemberden kopup ortaya doğru iki-üç adım atıyorlarmış.

Elbette dairenin ortasında Kacu'nun az önce bıraktığı köfteler duruyormuş ama, geyiklerin dikkatini çeken şey kesinlikle yiyecek değil, hemen yanındaki Kacu'nun

beyaz mendiliymiş. Kacu, acıyan bacağını usulca kıvırıp, yosunların üstüne iyice yerleşmiş.

Geyiklerin halkası gitgide daralmış, hepsi teker teker ön ayaklarını halkanın içine doğru atıyor, her an atılacakmış gibi yapıyor, sonra da şaşırmış gibi geri çekiliyor, sessiz sessiz koşmaya devam ediyorlarmış. Sonra, geyikler dönmeyi bırakıp mendile yaklaşmışlar.

Kacu'nun kulakları çın çın çınlamış. İçi tir tir titremiş. O an gerçekten kulaklarına inanamamış. Çünkü geyiklerin konuşmalarını duymaya başlamış.

– Tamam artık, ben gidip bakıyorum.

– Hayır, tehlikeli olabilir. Biraz daha izleyelim.

Böyle diyorlarmış işte.

– Ne zamandı, tilkiydi galiba, tuzağa yakalanmıştı. Ne aptalca. Alt tarafı bir köfte parçası için.

– Evet, evet, aynen öyle.

Bunları da duymuş.

– Belki de canlı bir şeydir.

– Evet. Canlıya da benziyor.

Konuşmaları devam ediyormuş. Bu arada içlerinden biri, nihayet cesaretini toplamış olacak, sırtını yay gibi gererek çemberden ayrılıp ortaya doğru ilerlemiş.

Geyikler durmuş ona bakıyorlarmış.

Ortaya ilerleyen geyik boynunu olabildiğince uzatmış, yere sağlam basarak usul usul mendile yaklaşmış

ama, aniden geri sıçrayıp, şimşek hızıyla kaçıvermiş. Öteki geyiklerden de dört bir yana dağılmaya kalkışanlar olmuş ama, baştaki geyik yerinden ayrılmayınca biraz rahatlamış, ortaya yanaşan geyiğin çevresini almışlar.

– Neydi o? Neydi o? Şu beyaz uzun şey.

– Dikine kırışıkları var.

– Canlı bir şey değil. Belki bir mantar türüdür. Zehirli mantar olabilir.

– Yok, yok. Mantar değil. Canlı bir şey gibi duruyor.

– Öyle mi? Eğer bir canlıysa, kırışıklara bakarsak çok yaşlı olmalı.

İçlerinden biri tekrar usul usul ortaya doğru ilerlemiş. Ötekiler başlarını sallayarak uzaktan izlemişler.

Ortaya yürüyen geyiğin korkudan ayakları dolanıyor, sırtı şekilden şekile giriyormuş.

Nihayet mendilin bir adım yanına yaklaştığında, boynunu olabildiğince uzatıp koklamaya başlamış ama, aniden geri sıçrayıp kaçmış. Geyikler ürküp kaçacak gibi olmuşlarsa da, ortaya giden geyik durunca, kaçmayı bırakıp onun çevresine toplanmışlar.

– Ne oldu? Niye kaçtın?

– Isıracak sandım.

– Ne ki o?

– Bilmiyorum. Sadece mavisiyle beyazını gördüm. İki renk birbirine karışmış.

– Kokusu nasıldı, kokusu?

– Söğüt yaprağı gibi kokuyordu.

– Peki, soluk alıp veriyor muydu?

– Bilmem. Pek farkına varmadım.

– Bu sefer de ben gidip bakayım mı?

– Git bak bakalım.

Üçüncü geyik de, yine usul usul yaklaşmış. O an hafif bir rüzgâr esince mendil kımıldamış, ilerleyen geyik olduğu yere çakılmış, ötekiler de donup kalmışlar. Neden sonra ilerleyen geyik kendini toparlamış, yine usul usul yaklaşmış, nihayet burnunu mendile kadar uzatmış.

Öteki geyikler "oldu bu iş" der gibi başlarını sallıyorlarmış. Ortaya giden geyik birden şaha kalkmış, sıçraya sıçraya ötekilerin yanına kaçmış.

– Ne diye kaçtın?

– Ürktüm.

– Soluk alıyor muydu?

– Soluk sesi duymadım. Ağzı da yoktu sanırım.

– Başı var mıydı?

– Başı da var mıydı, pek anlayamadım.

– Öyleyse bu kez de ben gideyim.

Dördüncü geyik çıkmış ortaya. O da ötekiler gibi korka korka ilerliyormuş. Yine de, mendilin yanına kadar gitmiş. Burnuyla mendili dürtüklemiş, sonra da geri yaylanıp ötekilerin yanına dönmüş.

– Hey, bu yumuşak bir şey.

– Çamur gibi mi?

– Yok, yok.

– Ot gibi mi?

– Yok, yok.

– Patates yaprağı gibi mi?

– Yok, ondan biraz daha sert.

– Ne peki?

– Her neyse, canlı bir şey.

– Canlı mı?

– Evet, ter kokuyordu.

– Ben de bir gidip bakayım.

Beşinci geyik de usul usul ilerlemiş. Bu geyik biraz maskaraymış. Mendilin üstüne iyice eğilmiş ve gerçekten şüpheli bir şey görmüş gibi başını birden yana yatırmış, geyikler hep bir ağızdan gülüşmüşler.

Ortadaki geyik, artık olayı çözmüş gibi dilini çıkartıp mendili yalamış. Yalar yalamaz ağzını kocaman açıp dilini sarkıtarak, ötekilerin yanına zıplamış. Hepsi çok şaşırmışlar.

– Ne oldu? Isırdı mı? Canını mı yaktı?

– Dıdıdıdıdı.

– Dilini mi çekti?

– Dıdıdıdıdı.

– Ne oldu, ne oldu? Ne oldu öyleyse?

– Of, ah, dilim kısaldı sanki.

– Nasıl bir tadı vardı?

– Tadı yoktu.

– Canlı bir şey miydi?

– Ne olduğunu anlayamadım. Bu sefer sen git bak.

– Tamam.

Son geyik de usul usul öne çıkmış. Ötekiler ilgiyle, başlarını sallayarak bakarlarken, ilerleyen geyik önce başını eğip koklamış, sonra da endişelenecek bir şey bulamayınca, mendili kapıp dönmüş. Bunun üzerine geyiklerin hepsi zıp zıp sıçramaya başlamışlar.

– Ooo, harika, harika. O şeyi yakaladıysan korkacak bir şey yok artık.

– Kesin bu kocaman kurumuş bir salyangoz.

– Haydi öyleyse. Ben şarkı söyleyeyim siz de oynayın.

Geyikler oynayıp mendilin çevresinde dönmeye başlamışlar.

Koşuyor, dönüyor, oynuyor, sık sık rüzgâr gibi atılıp mendili boynuzluyor, ayaklarıyla eziyorlarmış. Kacu'nun mendili iyice çamurlanmış, delik deşik olmuş.

Sonra geyiklerin dönmesi yavaşlamış.

– Hey, şimdi de sırada köfte var.

Geyikler halkadan ayrılmış, dört bir yandan köftenin başına üşüşmüşler, birer parça yemişler.

Geyikler tekrar halka oluşturup fırıl fırıl dönerek koşuşmaya başlamışlar.

Kacu uzun zaman geyikleri izlediğinden, sanki kendisi de onlardan biriymiş gibi her an atılıp aralarına katılacak gibiymiş ama, kocaman elleri gözüne ilişince, bunun olamayacağını anlamış, nefesini tutmuş.

Güneş bu sırada tam kızılağaçların uç sürgünleri arasında bir yerdeymiş, sarısı artmış rengiyle parlıyormuş. Geyiklerin dönüşü yavaşlamış, karşılıklı olarak birbirlerine başlarını sallamış, nihayet bir sıra halinde güneşe dönüp dua ediyor gibi dimdik durmuşlar. Kacu tüm bunları bir rüyadaymış gibi izliyormuş.

Sağ uçta duran geyik ince sesiyle şarkı söylemeye başlamış.

Kızılağaçların
Yemyeşil yaprakları ardında
Pırıl pırıl parlar
Gökte asılı güneş.

Geyiğin kristal flüt gibi sesi, gözlerini kapayan Kacu'nun ta içine işlemiş. Sağdan ikinci geyik aniden sıçramış, gövdesini dalgalandırarak ötekilerin arasından zikzaklar çizip geçmiş. Bir yandan da sık sık güneşe doğru başını kaldırıyormuş. Sonra kendi yerine döner dönmez çivilenmiş gibi kalmış.

Güneş efendimizi
Sırtlarına alırsa kızılağaçlar
Demir aynalar gibi
Pırıl pırıl parlar

O an Kacu da, o harika güneşe ve kızılağaçlara hayranlıkla bakmış. Sağdan üçüncü geyik, başını hızla kaldırıp indirerek şarkısını söylemiş.

Güneş efendimiz
Kızılağaçların ardından aşağı inse
Kamaşır gözlerimiz
Gümüş gibi otlarla

Gerçekten otlar alevler içindeymişçesine parıldıyormuş.

Gümüşe benzer
Otlar arasında
Kızılağaçların altlarını
Geniş gölgeler kaplar

Beşinci geyik başını iyice eğerek, mırıldar gibi başlamış şarkısına.

Gümüşe benzer
Güneş batarken otlar
Yosunlu düzlükte
Dolaşmaz olur karıncalar

O an geyiklerin tümü başlarını eğmişler ama altıncı geyik aniden başını kaldırarak şarkısını söylemiş.

Gümüş gibi parlayan
Otların arasında
Gerinerek açar ıtır çiçeği
Öyle hoş, öyle şirin.

Kızılağaçlar gerçekten ayna gibi parlamış, yapraklar hışırdamış, otlar bile geyiklere eşlik edip salınmışlar.

Kacu artık iyice kendisini geyiklerden biri gibi hissedip,

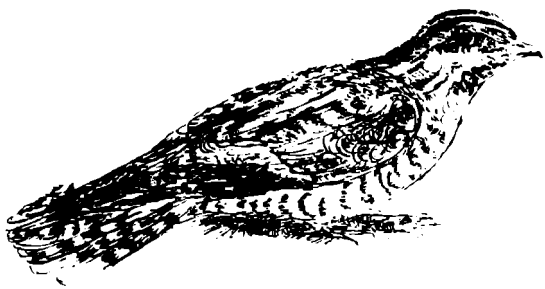
– Ooo, harika, harika! diye haykırarak otların arkasından çıkıvermiş.

Şaşıran geyikler, hep birlikte ok gibi fırlamışlar yerlerinden ve fırtınada savrulan yapraklar gibi kaçışmışlar. Kurşuni ot dalgalarını yara yara, parıldayan güneşin ışık selini dağıta dağıta uzaklara, çok uzaklara kaçmışlar. Geçtikleri yerlerdeki otlar gölde oluşan dalgalar gibi koyu renkli ışıltılar saçıyormuş.

Kacu gülerek bakmış arkalarından, sonra çamura bulanmış, delik deşik olmuş mendilini almış, batıya doğru yola koyulmuş.

Sonra... Evet evet, bu öyküyü bana yosunlu düzlükte akşam güneşi altında anlatan, sakin sonbahar rüzgârıydı.

Çoban Yıldızı

Çobanaldatan, gerçekten çirkin bir kuştu. Yüzü çamura bulanmış gibi dalgalı, düz gagası neredeyse kulaklarına ulaşacak kadar genişti. Eğri büğrü ayaklarıyla kısacık mesafeleri bile yürüyemezdi. Öteki kuşlar yüzünü görünce iğrenirlerdi. Tarlakuşu bile, güzel kuşlardan olmamasına rağmen, çobanaldatandan üstün tutulur, akşamları çobanaldatanla karşılaşacak olsa, yüzünü başka yöne çevirir, görmezlikten gelirdi. Daha güzel kuşlar ise, arkasından hep çobanaldatanı çekiştirirlerdi.

– Yine çıkmış ortaya. Şu haline bakın. Kuşların yüzkarası.

– Doğru. Şu kocaman ağzına bak. Kesin kurbağa soyundan olmalı.

Hep böyleydi. Söz konusu çobanaldatan değil de akşam alacasında onunla karıştırılan atmaca olsaydı, böyle sağda solda dalga geçen küçük kuşlar, adını duyduklarında bile tir tir titrer, beti benizleri atar, ağaçların arkasına büzüşüp saklanırlardı.

Çobanaldatan gerçekte atmacanın ne kardeşi, ne de akrabasıdır. Şaşırtıcı gelebilir ama kuşların mücev-

heri diye bilinen kolibriye uzaktan akraba olur. Kolibri çiçeklerin balını, çobanaldatan ise uçan böcekleri yakalayıp yer. Çobanaldatanın tırnakları sivri, gagası keskin değildir. Küçük, çelimsiz kuşlar bile ondan korkmaz. Ancak, çobanaldatanın kanatları çok güçlüdür. Rüzgâra karşı uçtuğunu görenler onu atmacayla karıştırır, aşağıda sürülerini otlatan çobanlar bile karaltısından tedirgin olur. Tiz ötüşüyle de, bir parça atmacaya benzer.

Elbette, atmaca için bu önemli bir sorundu ve çobanaldatandan nefret ediyordu. Çobanaldatan ile her karşılaşmasında sırtını dönüyor, hemen, "Beni taklit etmekten vazgeç!" diyordu.

Bir akşam atmaca çobanaldatanın evine geldi.

– Heey! Evde misin? Hâlâ beni mi taklit ediyorsun? Sen utanma nedir bilmez misin? Seninle ikimiz çok farklıyız. Baksana, ben mavi gökyüzünde uçar, çok uzaklara gidebilirim. Ama sen havada bulut yoksa, hava kararmamışsa, akşam olmamışsa dışarı bile çıkamazsın. Hem, benim şu tırnaklarıma ve gagama bak. Bak da, kendininkilerle karşılaştır bakalım.

– Sayın Atmaca, ben ne yapabilirim? Kendi kendime böyle olmadım ki... Tanrı bağışladı.

– Hiç de öyle değil. Tanrı bu özellikleri bana bağışladı. Sen beni taklit ediyorsun. Yalancılığından dolayı insanlar bile sana çobanaldatan adını vermişler. Beni taklit etmeyi bırak. Kendine de yeni bir isim bul.

– Sayın Atmaca, bu imkânsız ama.

– Hayır, değil. Bak işe isminden başlayalım. Sana kokoreç kuşu diyelim. Nasıl? Tam sana uygun bir isim değil mi? Adını değiştirmek için, ad değiştirme partisi de yapmak gerekiyor. Anladın mı? Partide "kokoreç kuşu" yazılı bir kâğıdı boynuna asarsın, sonra da, "Benim adım kokoreç kuşu," diye bağırarak herkesi, her yeri dolaşırsın.

– Böyle bir şeyi asla yapamam.

– Yaparsın, hem de bal gibi yaparsın. Eğer bir sonraki günün sabahına kadar yapmamış olursan yakalar öldürürüm seni! Yakalar öldürürüm, bunu böyle bil! Zamanın dolunca kuşları tek tek dolaşıp soracağım. Beni hâlâ taklit ettiğini duyarsam, eğer bir kuş bile yeni adından habersizse, sen bittin o zaman!

– İyi de bu olanaksız. Kokoreç kuşuyum diye ortalıkta nasıl dolaşırım? Böyle bir şeyi yapmaktansa hemen şimdi ölürüm daha iyi. Şimdi hemen öldür beni lütfen.

– Sen hele bir iyice düşün bakalım. Kokoreç hiç de kötü bir isim sayılmaz.

Atmaca, kocaman kanatlarını sonuna kadar açıp evine doğru uçup gitti. Çobanaldatan gözlerini umutsuzlukla yumarak düşündü.

"Acaba neden herkes benden bu kadar nefret ediyor? Yüzüm çamura bulanmış gibi, ağzım yırtılmış gibi olduğundan herhalde. Öyle olsa da, ben şimdiye kadar hiç kötü bir şey yapmadım. Yavru ardıç kuşu yuvasından düştüğü zaman, yardım edip onu yuvasına götürdüm. Fakat götürdüğümde, anne babası yavru kuşu sanki bir hırsızdan geri alırmışçasına çekip aldılar. Ondan sonra bana kötü kötü güldüler. Bütün bunlar yetmezmiş gibi şimdi de boynunda kokoreç yazısı sallandıracaksın diye üstüme geliyorlar."

Hava kararmaya başlamıştı. Çobanaldatan yuvasından çıkıp uçuverdi. Bulutlar aşağılara inmiş soğuk soğuk parlıyordu. Çobanaldatan bulutları yalarcasına, sessizce dolaştı. Sonra aniden ağzını kocaman açıp, kanatlarını iki yana gererek ok gibi havayı deldi. Bir sürü küçük böcek açık ağzına yakalanmıştı. Çobanaldatan şimşek hızıyla dalışlar yaparken gökyüzünü sanki ikiye biçer gibi görünüyordu. Ağzına giren sert kanatlı bir böcek boğazını kötü bir şekilde tırmaladı. Onu güç bela yuttu. Yutarken sırtından kuyruğuna bir ürperti dolaştı.

Bulutlar artık kapkaranlık olmuş, sadece doğudaki dağların kızıllığıyla korkutucu bir görüntüye bürünmüştü. Çobanaldatan göğsüne saplanan ağrıyla yine gökyüzüne yükseldi. Ağzına yine sert kanatlı bir böcek kaçtı ve boğazını tırmalayarak kanatlarını çırptı. Onu güçlükle yuttu. Bunu yaparken göğsünün sızısı daha bir arttı ve yüksek sesle ağlamaya başladı. Gökyüzünde ağlaya ağlaya döndü durdu.

– Ah pervaneler, küçük böcekler. Her akşam öldürüyorum onları. Şimdi de atmaca beni öldürecek. Bu nasıl dünya! Yeter artık! Böcek avlamaya son. Açlıktan öldüreceğim kendimi. Hayır, daha önce atmaca beni öldürecek. En iyisi uzaklara, çok uzaklara kaçmak.

Dağların kızıllığı yavaş yavaş su gibi yayılıp genişliyordu. Bulutlar sanki tutuşmuşlardı. Çobanaldatan bir

başka uzak akrabası olan yalıçapkınının evine uğradı. Yalıçapkını da tam yeni kalkmış uzaklardaki dağların kızıllığını seyrediyordu. Çobanaldatanın gelip yamacına konduğunu görünce,

– Kardeş, iyi akşamlar. Seni hangi rüzgâr attı? diye seslendi.

– Çok uzaklara gidiyorum da, gitmeden önce seni görmeye geldim.

– Yapma kardeş. Kolibri de çok uzaklarda. Beni kimsesiz bırakma buralarda.

– Ama gitmek zorundayım. Şimdi bana hiçbir şey söyleme ve ne olursa olsun, kendine yetenden fazla balık avlama. Elveda.

– Kardeşim, ne oldu sana böyle? Lütfen biraz daha kal.

– Hayır, ne kadar kalsam da değişmeyecek. Kolibriyi de görürsen selamlarımı söyle. Elveda.

Çobanaldatan ağlayarak dönüp evine geldi. Kısa yaz gecesinde gün ağarmak üzereydi. Yuvasını güzelce düzenledi, tüylerini taradı ve uçup gitti.

Sis dağıldı, güneş doğudan yükseldi. Çobanaldatan gözünü kamaştıran ışığa direnip güneye doğru uçtu.

– Güneş, güneş. Ne olur beni yanına al. Yanıp ölsem de fark etmez. Benimki gibi çirkin bir vücut bile yanarken parlayacaktır. Ne olur beni de al!

Ne kadar uçsa da güneşe yaklaşamadı. Tersine giderek küçülüp uzaklaşan güneş,

– Sen gece kuşusun, dedi. Evet, acını anlıyorum. Ama dileğini yıldızlara iletmelisin. Sen bir gündüz kuşu değilsin.

Çobanaldatan teşekkür etmeyi düşündü ama, birdenbire gözleri kararıp çayırdaki otların üzerine düşüverdi. Sanki rüya görüyordu. Gövdesi kırmızı ve sarı yıldızların arasına çekiliyordu, yele kapılıp oradan oraya savruluyordu.

Soğuk bir dokunuşla kendine geldi. Gözlerini açınca otlar üstünde biriken bir çiğ damlasının yüzüne düştüğünü anladı. Gece hayli ilerlemiş, hava koyu laciverde dönmüş, gökyüzü kırpışan yıldızlarla dolmuştu. Çobanaldatan gökyüzüne kanat açtı. Vargücüyle batıya doğru uçarak o güzelim Orion Takımyıldızına seslendi:

– Ey yıldız! Batının mavi yıldızı. Ne olur beni yanına al! Yanıp ölsem de gam yemem.

Orion bütün kibriyle kahramanlık türkülerini söylemeyi sürdürürken istifini bile bozmadı. Çobanaldatan neredeyse ağlayacaktı. Döne döne düşmeye başladı. Sonra toparlandı, bir kez daha göğe yükseldi. Güneydeki Büyük Köpek Takımyıldızına doğru uçarak haykırdı.

– Ey yıldız! Güneyin mavi yıldızı. Lütfen beni yanına al. Yanıp ölsem de gam yemem.

Büyük Köpek Takımyıldızı, mavi, mor ve sarı ışıklarını şefkatle saçarak,

– Aptalca şeyler söylüyorsun. Sen kim oluyorsun? Alt tarafı kuşsun. Senin kanatlarınla buraya gelmen için milyarlarca milyarlarca yıl gerekir, diye kestirip attı.

Çobanaldatan uğradığı düş kırıklığıyla sarsıldı, döne döne düştü. Ama yine toparlandı. Vargücüyle kuzeydeki Büyükayı Takımyıldızına doğru uçarak haykırmaya başladı:

– Ey kuzeyin mavi yıldızı! Ne olur al beni yanına!

Büyükayı çok soğukkanlıydı,

– Böyle gereksiz şeyler düşünme. Biraz sakinleş. Böyle zamanlarda soğuk denizlere, yakınlarda deniz yoksa buzlu bir bardağa dalmak iyi gelir, dedi.

Çobanaldatan uğradığı düş kırıklığıyla döne döne düştü. Yine toparlanarak gökyüzünde döndü. Bu kez daha doğudan henüz kendini gösteren Samanyolunun karşı kıyısındaki Kartal Takımyıldızına haykırdı.

– Ey doğunun beyaz yıldızı! Ne olur beni de yanına al! Yanıp ölsem de farketmez!

Kartal Takımyıldızı böbürlenerek,

– Hayır, hayır hiç şansın yok. Yıldız olabilmek için soylu bir geçmişin ve çok paran olması gerekir.

Çobanaldatanın bütün gücü tükendi, kanatlarını kapatıp yere düşmeye başladı. Çelimsiz ayaklarının yere

değmesine ramak kala, birden döndü, fişek gibi yukarı fırladı. Bir kartal bir ayıya saldırırken nasıl tüylerini gerer de dalışa geçer, işte öyle göğü yara yara yükseldi. Gırtlağından kopup fırlayan çığlık, bütün yırtıcı kuşları bastıracak güçteydi. Çayır ve korularda uyuyan öteki kuşların hepsi bu sese uyanıp tir tir titreyerek yıldızlı göğe bakakaldılar.

Çobanaldatan daha çok, daha çok yükseldi. Dağların doruklarını aştı. Tırmandı, tırmandı. Soğuktan göğsü buz kesti. Hava iyice incelmişti, kanatlarını çok daha hızlı çırpması gerekiyordu. Onca çabaya rağmen yıldızların büyüklüğü biraz olsun değişmemişti. Dondurucu soğuk kılıç gibi içine işliyordu. Kanatları uyuşmuştu. Yaşlarla dolu gözlerini bir kez daha göğe kaldırdı.

Evet öyle. Bu onun sonuydu. Artık çobanaldatan düşüyor mu, yükseliyor mu, düz mü gidiyor yoksa ters mi bilmiyordu. Ama yüreği huzurla dolmuştu. Hafifçe yana kayan kanlı büyük gagasıyla sanki gülümsüyordu. Neden sonra gözleri koskocaman açıldı. Gövdesinin fosfor gibi mavimsi bir ışık yayarak sessizce parıldadığını gördü. Samanyolunun mavimsi ışıkları hemen arkasındaydı. Çobanaldatan Çoban Yıldızına dönüşmüştü.

Çoban Yıldızı döne döne yandı, yandı, durmaksızın yanmaya devam etti. Şimdi bile gökyüzünde yanar durur.

Meşe Korusunda Gece

Kiyosaku, "Akşam oldu işte, akşam oldu tepelerin ardında," diye söylenerek, oflaya puflaya darı ekili tarlayı çapalıyordu.

Rengi kızıla çalan güneşin çoktan çekildiği güneydeki dağ koyakları laciverde bürünmüş, ova ıssız bir görünüm kazanmıştı. Huş ağaçlarının dalları beyaz zerreciklerle dantel gibi işlenmişti.

Birden, ilerdeki meşe korusundan, sanki bu dünyaya ait olmayan bir sesin yükseldiğini duydu.

– Hey kızıl fesli baksana! Püskülünü sallasana!

Kiyosaku'nun korkudan rengi attı, çapasını bir yana bırakıp ses çıkarmamaya özen göstererek usulca sesin geldiği yöne doğru emekledi.

Tam meşe ağaçlarının önüne vardığında bir el, Kiyosaku'nun yakasını arkadan kavrayıverdi.

Şaşkınlıkla dönüp baktığında, kırmızı fesli, kül rengi bol bir elbise giymiş, upuzun boylu, sert bakışlı bir ressamın kızgın bir yüzle arkasında dikildiğini gördü.

– *Nasıl yürüyorsun öyle? Dört ayak üstünde. Fare gibi, sinsice. Ne söyleyeceksen söyle.*

Kiyosaku ne diyeceğini bilemedi. Kavgayı göze alarak diklendi. Nefesinin tüm gücüyle bağırdı:

– *Hey kızıl fesli baksana! Püskülünü sallasana!*

Uzun boylu ressam birden Kiyosaku'nun yakasını bırakarak kahkahayı bastı. Gür sesi koruda yankılandı.

– Harika, gerçekten harika! Gel istersen biraz dolaşalım koruda. Bu arada daha tanışmadık bile, değil mi? İstersen önce ben başlayayım: *Oo, iyi akşamlar olsun, ovayı kıyılmış gölgeler doldursun.* İşte benim selamım böyle. Sıra sende.

Konuşması bitince, ressam yine kızgın, sanki aşağılarmış gibi yukarıdan Kiyosaku'ya bakmaya başladı.

Kiyosaku iyice sinirlenmişti ama, tam akşam saati ve karnı aç olduğundan, bulutlar gözüne lokma tatlısı gibi görünüyordu. Aceleyle,

– *İyi akşamlar olsun! Gökyüzünü gümüş ışıltılar doldursun*, dedi ve kesti.

Ressam yüzündeki neşeye bakılırsa bu atışmalardan pek hoşlanmışa benziyordu.

– Haydi bakalım, gidelim. Koruya gidiyoruz. Ben bu gece meşe korusu kralının misafiriyim. Benimle gel, sana unutamayacağın bir şey göstereceğim.

Kırmızılı beyazlı lekelere bulanmış resim çantasını sırtına alarak hızla korunun içinde ilerledi. Kiyosaku da, ellerini sallayarak ardından gitti.

Koruyu hafif bir sarı ışık ve tarçına benzer bir koku kaplamıştı. O anda, korunun girişinde üçüncü sıradaki genç meşe, tam tek ayağını kaldırmış bale taklidi yapmaya başlamak üzereydi. İkisinin geldiğini görünce şaşırıp, çok utanarak, havaya kaldırdığı dizini canı yanmış gibi yalayarak, yan gözlerle onları izledi. Özellikle, Kiyosaku geçerken hafifçe kıkırdamıştı bile. Kiyosaku yapacak bir şey olmadığını düşünerek, sessizce ressamın ardından yoluna devam etti.

Yürüdükçe bütün ağaçlar ressamı güler yüzle karşılıyor, ama Kiyosaku'ya yüzlerini buruşturuyorlarmış gibi geliyordu.

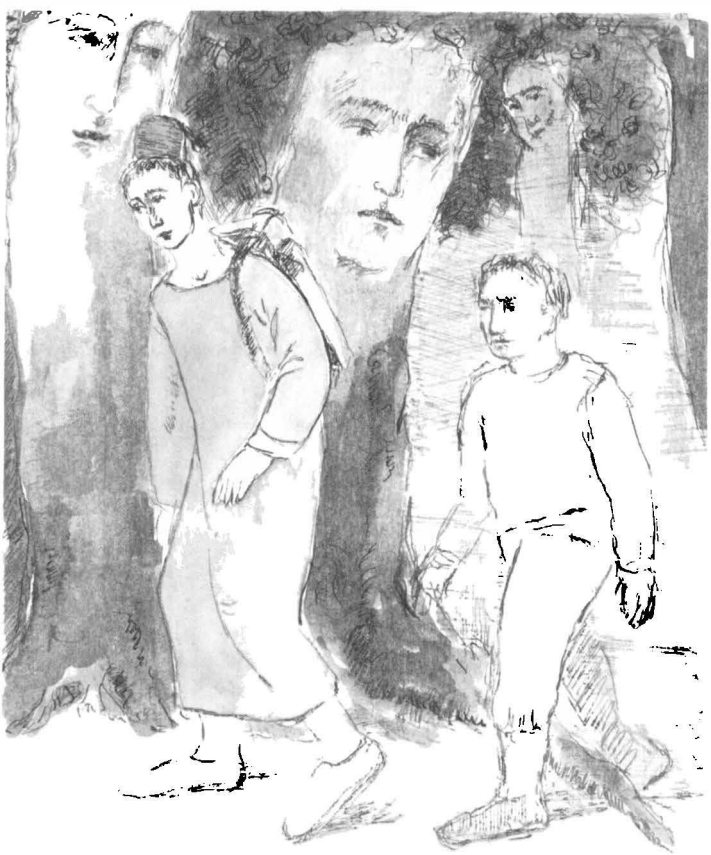
Kalın bir meşe ağacı, Kiyosaku geçerken, alaca karanlıkta aniden ayağını uzatıp çelme takmaya bile kalktı.

Kiyosaku,

– Hoppa! diyerek meşenin ayağının üzerinden atlayıverdi.

Ressam,

– Bir şey mi oldu? diyerek şöyle bir arkasına baktıysa da, aldırış etmeden yürümeye devam etti.

Tam o sırada rüzgâr esince, korudaki meşeler hep birlikte,

– *Sak saka saku, Kiyosaku! Senin için hiç de iyi olmayacak huu!* diye insanın tüylerini ürperten bir sesle, Kiyosaku'yu korkutmaya çalıştılar.

Ancak, Kiyosaku, onlara pabuç bırakmadı.

– *Zaku zak zaku, Kiyosaku! Zaku zak zaku kuukuu!* diye avazı çıktığı kadar bağırdı.

Korkudan neredeyse ödleri patlayan meşe ağaçları sessizliğe büründüler. Sessizliği bozan yalnızca,

– Hah hah ha, diye, sesi boğazına takılıyormuş gibi kısık kahkahalar atan ressamdı.

Ormanda uzun bir yürüyüşten sonra meşe kralının bulunduğu yere geldiler.

Kralın irili ufaklı on dokuz kolu ve kocaman kalın bir bacağı vardı. Çevresini kendisine bağlı çakı gibi meşe askerler sarmıştı.

Ressam resim kutusunu paldır küldür yere bıraktı. Kral bükülmüş belini doğrultmaya çalışarak ressamla konuşmaya başladı.

– Aramıza tekrar hoşgeldin. Bekliyorduk. Yanındaki misafiri bırak gitsin. Suçlu biri o. Doksan sekiz suç işlemiş.

Kiyosaku sinirlenip bağırdı.

– Seni yalancı! Kim suçlu? Ben dürüst biriyim.

Kral kalın belini iyice düzelterek bağırdı:

– Hadi ordan! Elimizde kanıt var. Hem de siciline işlenmiş. Senin ve baltanın izinin kaldığı doksan sekiz iz, bu koruda hâlâ duruyor!

– Hah hah ha. Bu gülünç işte. Kestiğim doksan sekiz kütükten söz ediyor olmalısın. Ne olmuş yani? Ben gidip Tosuke'ye üç koca küp *sake* verdim. Hepsinin bedelini ödedim.

– Madem öyle bana niye *sake* vermiyorsun? Buralar benden sorulur.

– Vermemi gerektiren bir durum yok.

– Var, hem de çok var!

– Yok işte!

Ressam, yüzünü buruşturarak bir süre ne yapacağını bilemeden öylece dikilip bu kavgayı izledi. Sonra birden parmağıyla korudaki ağaçların arasından doğu yönünü göstererek bağırdı:

– Hey, hey! Kavgayı bırakın. Ayın maskarası olacaksınız.

Doğuda yan yana sıralanmış dağların üstünden, kocaman pembe bir ay yükseliyordu. Ayın çevresinde uçuk yeşil bir hale vardı. Genç meşe ağaçlarının tümü sanki uçmaya başlayacaklarmış gibi kollarını o yana sallayarak bağrıştılar.

Aydede, sevgili aydede
Doğduğunu görmedik bağışla bizi,
Bu gece o kadar farklı ki,
Doğduğunu görmedik bağışla bizi.

Meşeler kralı da bir süre ak sakalını sıvazlayıp, "Hımm, hmm" diyerek gözlerini ayırmadan aya baktıktan sonra sakince söyledi şarkısını.

Sapsarısın bu gece,
Üzerinde en güzel giysilerinle.
Bu gece toplandık meşelikte,
Büyük yaz dansına.

Çok geçmez giyersin
Gök mavisi elbiseni
Sen gökyüzünde oldukça
Sevinç eksik olmasın korumuzda

Ressam sevinçle ellerini çırptı,

– Harika, harika. Tamam haydi. Herkes sırayla öne çıkıp şarkısını söylesin. Birinciden dokuzuncuya kadar, kocaman madalya çizip, yarın dalına asacağım.

Kiyosaku da havaya girerek konuşmaya katıldı.

– Haydi gelin. En kötü dokuza benim de bir ödülüm var. Yarın gelip sizi keseceğim ve korkunç bir yere götüreceğim.

Bunun üzerine meşe kralı kızdı.

– Ne diyorsun sen? Edepsiz!

– Ne edepsizi? Sadece dokuz ağaç keseceğim ve bunun için de dağ korucusu Tosuke'ye *sake* verdim.

– Madem öyle bana niye vermiyorsun"

– Vermemi gerektiren bir durum yok.

– Var, hem de çok var!

– Yok işte.

Yüzünü buruşturan ressam elini telaşla sallayarak onları durdurdu,

– Yine başladınız. Tamam, ben hallederim. Haydi şarkı söyleyelim. Bakın yıldızlar da çıktı. Önce ben söylüyorum.

Ödül şarkısı.
Birinciye platin madalya
İkinciye altın madalya
Üçüncüye cıva madalya
Dördüncüye nikel madalya
Beşinciye galvaniz madalya
Altıncıya sahte altın madalya
Yedinciye kurşun madalya
Sekizinciye teneke madalya
Dokuzuncuya kibrit madalya
Onuncudan yüzüncüye
Var mı madalya yok mu bilmem.

Meşe kralının keyfi yerine gelerek kahkahalarla güldü.

Öteki meşeler, kralın karşısında bir çember oluşturdular.

Ay, tam o an gök mavisi giysilerini giymişti. Orman sığ bir suyun dibi gibi olmuş, ağaçların gölgeleri yere düşmüştü.

Ressamın kırmızı fesi de, alev alev yanıyormuş gibi görünmeye başladı. Dimdik ayakta durarak not defterini çıkardı, kurşun kaleminin ucunu yaladı.

– Haydi çabuk başlayalım. Daha erken söyleyenin puanı daha fazla olacak.

O an, küçük bir meşe ağacı çemberden sıyrıldı. Bir adım öne çıkarak krala selam verdi.

Ay ışığı birden iyice mavileşti.

– Senin şarkının adı ne? diye sordu ressam, ciddi bir yüzle.

– At ve tavşan.

– Tamam, başla, dedi ressam, not defterine yazdıktan sonra.

– *Tavşanın kulakları uz...*

– Biraz bekle, diyerek, ressam şarkıyı durdurdu, kalemimin ucu kırıldı. Açmamı bekle.

Sonra ressam, kendi sağ ayakkabısını çıkartıp, yongalar ayakkabının içine düşecek şekilde kalemini

yontmaya başladı. Uzaktaki meşeler bile etkilenerek, fısıltılarla aralarında konuşmaya başladılar. Sonunda kral konuşmaya başladı.

– Misafirimiz, teşekkür ederim. Korumuzu kirletmemek için, gösterdiğin bu düşünceli davranışa minnettarız.

Ancak, ressam hiçbir şey olmamış gibi,

– Yok, sonra yongalardan mürekkep yapıyorum, deyince meşe kralı, morali bozulmuş olacak ki, arkasını döndü, meşelerin heyecanı dindi, ay ışığı bile solgunlaştı.

Ressam, kalemini açmayı bitirince,

– Haydi, başla bakalım, dedi.

Tavşanın kulakları uzun ama
Uzun değil atın kulaklarından

– Harika, harika! Hah hah ha, hah hah ha.

Tüm meşeler neşelendi, dallar hışır hışır salındı.

– Birincilik ödülü, platin madalya! diye bağırdı ressam, not defterine yazarken.

– Benimkisi tilki şarkısı, diye bir başka meşe öne çıktı. Ay ışığı yeşile döndü.

– Tamam, başla.

Tilki yav yav, tilki yavrusu
Aylı gecede yandı kuyruğu

– Oo, harika, harika! Hah hah ha, hah hah ha.

– İkincilik ödülü, altın madalya.

– Sıra bende. Şarkımın adı *Kedi Şarkısı.*

– Patlat o zaman.

Yaban kedisi, miyav, gur gur
Ev kedisi, kucakta mır mır.

– Oo, harika, harika! Hah hah ha, hah hah ha.

– Üçüncülük ödülü, cıva madalya. Hey, millet. Büyük ağaçlar da söylesin. Ne bekliyorsunuz öyle?

Ressam şakacı bir yüz ifadesi takınmıştı.

– Benimki ceviz ağacının şarkısı, diye biraz büyükçe bir meşe ağacı, utangaçca öne çıktı.

– Tamam, herkes sessiz olsun.

Meşe ağacı şarkısını söylemeye başladı.

Ceviz yeşilli, altın sarılı
Salınır rüzgârda hışır hışır
Ceviz, uzun burunlu cinlerin yeşil yelpazesi
Salınır rüzgârda, paldır küldür
Ceviz yeşilli altın sarılı
Salınır rüzgârda hışır hışır.

– Çok güzel bir tenor ses. Harika, harika.

– Dördüncülük ödülü, nikel madalya.

– Benimkisi maymun iskemlesi.

– Tamam, başla.

Meşe ağacı ellerini beline koydu.

Küçük maymun, küçük maymun
Islanmış senin iskemlen
Çiy yağmış üstüne şırıl şırıl
Islanmış senin iskemlen.

– Çok güzel. Harika bir tenor. Harika, harika!

– Beşincilik ödülü, galvaniz madalya.

– Benimkisi şapka şarkısı.

Öne çıkan, koruya girdiklerinde gördükleri üçüncü ağaçtı.

– Tamam, başla.

Kızıl fesli, salla püskülünü salla
Hey kızıl fesli! püskülünü sallasana.

– Harika, harika. Çok güzel. Bravo.

– Altıncılık ödülü, sahte altın madalya.

Artık dayanamayan Kiyosaku birden bağırdı.

– Bu ne şimdi? Bu şarkı sahte. Az önce birinin söylediği şarkının taklidi.

– Kes sesini edepsiz! Senin karışabileceğin bir şey değil!

Meşe kralı sallana sallana bağırmıştı.

– Ne dedin?

– Sahte olduğu için sahte dedim. Bana edepsizlik ederseniz, yarın gelir baştan başa keserim sizi!

– Hadi ordan! Kes de görelim.

– Bekle de gör! Yarın korucu Tosuke'ye iki koca şişe *sake* alırım, siz de gününüzü görürsünüz.

– Madem öyle bana niye almıyorsun?

– Almamı gerektiren bir durum yok.

– Var, hem de çok var!

– Yok işte!

– Kesin, kesin! Şarkı sahte olduğu için, sahte altın madalya işte. İkide bir kavga edip durmayın. Haydi, bakalım. Sıradaki kim? Haydi çıksın, çıksın ortaya.

Ayın iyice mavileşen ışıkları altında koru, bir gölün dibi gibi görünmeye başladı. Öne çıkan genç ve sağlam bir meşe,

– Benimkisi Kiyosaku şarkısı, dedi.

Kiyosaku fırlayıp vurmaya kalktıysa da, ressam onu durdurdu.

– Dur bekle biraz. Şarkı senin adınla diye, kötü şeyler söyleyeceğini nereden çıkarıyorsun? Tamam, başla.

Kiyosaku ilkokul önlüğünü giyecek,
Üzüm toplamaya bahçeye gidecek,
Sonra ne olacak derseniz?
Benden bu kadar gerisini başkası söylesin

– Hoo, hoo!

Meşeler fırtına gibi uğultular çıkararak Kiyosaku'yla alay ettiler.

– Yedincilik ödülü, kurşun madalya.

– Devamını ben söylerim.

Az önceki ağacın hemen yanındaki meşe öne fırladı.

– Tamam, başla.

Meşe, şöyle bir Kiyosaku'ya bakıp güldü ama, hemen toparlanarak ciddiyetle şarkısına başladı.

Kiyosaku, üzümleri ezmiş
Suyunu çıkarmış,
Şeker koymuş,
Şişelere doldurmuş.

– Hoh hoh hoo, hoh hoh hoo, hoh hoh hoo.

Meşe ağaçları rüzgâr gibi tuhaf bir ses çıkararak, Kiyosaku'yla tekrar alay ettiler.

Kiyosaku hepsini sıradan yumruklamaya niyetliydi ama ressam tam önünde durup onu engellediğinden bir türlü yapamıyordu.

– Sekizincilik ödülü, teneke madalya.

– Sıra benim!

Az öncekinin hemen yanından, bir meşe ağacı daha öne çıktı.

Kiyosaku'nun ambardaki şarapları
Bir bir döküldüler, uçup gittiler
Bir damla bile kalmadı
Geride

– Hah hah haa, hoh hoh hoo, hih hih hii, diye ağaçlar gülmekten katılıyordu.

– Kesin be! Sizi sefiller, ne diye eski defterleri kurcalarsınız ki! Kimsenin hatırlamak istemediği eski bir hikâye bu.

Kiyosaku üstlerine yürümeye çalıştıysa da, ressam onu kıskıvrak yakaladı.

– Dokuzunculuk ödülü, kibrit madalya. Haydi bir sonraki, bir sonraki çıksın. Gelin haydi.

Hepsi sessizleşmişti, bir ağaç bile çıkmadı öne.

– Bu olmaz işte. Çıkın haydi, çıkın. Herkes çıkmazsa olmaz. Çıkın bakalım!

Ressam bağırdı ama, bir türlü kimse çıkmadı.

Ressam çaresiz,

– Bu sefer çok iyi bir madalya vereceğim. Çabuk çıksın biri! dediği anda, meşelerin arasında bir hışırtı koptu.

Yüzlerce baykuş, ayışığı altında maviye boyanan kanatlarını çırparak gelip meşelerin başlarına, kollarına, omuzlarına kondular.

Fişek gibi, fişek gibi hey!
Hey! Hey!
Guguguk hey! Guguguk hey!
Hey! Hey!

Baykuşların görkemli altın yaldızlı şeritler takmış komutanı, hiç ses çıkarmadan ustaca uçarak, meşe kralının önünde durdu. O kıpkırmızı gözlerinin kırışıkları, gerçekten çok acayipti. Çok yaşlı olmalıydı.

– İyi akşamlar, majesteleri kral ve yüce konuklar. Bizim de bu geceki avımız yeni bitti. Şimdi burada birlikte dans edelim mi? O muhteşem şarkılarınız bizim olduğumuz yere kadar yankılanıyordu. Biz de dayanamayıp çıkıp geldik işte.

– Muhteşem şarkılar mı? Ne demek istiyorsunuz? Kiyosaku bağırdı.

Meşe kralı duymazdan gelerek, başını salladı.

– Tamam olur. Çok mükemmel olur. Haydi çabucak başlayalım mı?

– Öyleyse, dedi baykuşların kralı çevresindekilere bakarak, şeker gibi tatlı sesiyle şarkısını söyledi.

Karga Kanzaemon,
Kara kafası oynak mı oynak.
Çaylak Tozaemon,
Yağı bir okka, şişko mu şişko.

Şu zifiri karanlıkta, baykuşlar
Cesur mu cesur askerler.
Solucan yakalar öterler,
Fare yakalar öterler.

Baykuşların hepsi çılgınca bağırıştılar.

Fişek gibi hey, fişek gibi hey!
Hey! Hey!
Guguguk hey! Guguguk hey!
Hey! Hey!

Meşe kralı gözlerini kısarak konuştu.

– Ne yalan söyleyeyim sizin şarkınız biraz vahşice geldi. Asil birinin dinleyeceği türden değil.

Baykuşların komutanının yüzü bir anda tuhaflaştı. Bunun üzerine kırmızılı, beyazlı nişanlar takınış baykuşların komutan yardımcısı gülerek konuşmaya başladı.

– Bu akşam tartışmayalım. Şimdi daha güzel bir şarkı söyleriz. Hep birlikte dans edelim. Haydi, ağaçlar ve kuşlar, hazır mısınız?

Aydede, aydede yusyuvarlak, yuvarlak
Yıldızlar, yıldızlar, ışıl ışıl.
Meşelerin hoşgörüsü hoş mu hoş,
Baykuşların gugukları, hey, hey, hey.

Meşe ağaçları kollarını yukarı kaldırıp oldukları yerde dönüyor, başlarını ve ayaklarını gökyüzüne fırlatacak gibi hareketler yapıyor, vargüçleriyle dans ediyorlardı. Onlarla birlikte, baykuşlar da gümüş kanatlarını bir açıp, bir kapıyorlardı. Hareketler, gerçekten birbirine çok uyumluydu. Ayın ışıkları, inci gibi süslendi, meşelerin kralı da sevinerek, hemen şarkı söylemeye başladı.

Yağmur yağar şıpır, şıpır, şıp, şıp
Rüzgâr eser vuu, vuu, vuu, vuu
Dolu düşer takır, takır, tak, tak
Yağmur yağar şıpır, şıpır, şıp, şıp.

– Bu olmadı işte, sis yayılmaya başladı, dedi baykuşların komutan yardımcısı, yüksek sesle.

Gerçekten, ay da sisin arkasında kalmış, hayal meyal yuvarlaklığı görülüyordu. Sis sanki ok gibi korunun içine dalıyordu.

Tüm meşe ağaçları, kimisi tek ayağını kaldırmış, kimisi kollarını bir yana uzatmış, kimisi de kaşlarını kaldırmış bir halde donmuş gibi kalakaldılar.

Soğuk sis heryanı örttü. Kırmızı fesi yere yuvarlanan ressamdan en ufak bir iz bile kalmamıştı.

Baykuşlar yan gözle üzgün üzgün Kiyosaku'nun gidişini izlediler.

Kiyosaku ormandan çıkarken gökyüzüne baktı. Ayın yüzü yavaş yavaş ışıyordu ve köpek şeklinde kara bir bulut gökyüzünde yüzüyordu.

Korunun ilerisindeki sazlıktan ressamın vargücüyle bağırdığını, hayal meyal duydu.

Hey kızıl fesli baksana! Püskülünü sallasana!

Mehtaplı Gecede Telgraf Direkleri

Bir akşam Kyoiçi, ayağında hasır terlikleri, demiryolu boyunca hızlı hızlı yürüyordu.

Bir tren gelse, ona çarparak ölümüne neden olabilirdi.

Ancak o akşam, ne demiryolu bekçileri ortalıktaydı, ne de bir trenle karşılaştı. Ama başından yine de tuhaf bir olay geçti.

Gökyüzünde hilal şeklini almış ay parlıyor, bulut kümeleri dolaşıyordu. Aralarından ayışığı süzüldükçe bulutlar, parlak pamuk parçaları gibi görünüyor, yıldızlar soğuk yüzlerini gösteriyorlardı.

Kyoiçi hızlı hızlı yürüyüp, ileride istasyon ışıklarının göründüğü yere ulaştı. Kırmızı ve kükürt alevi mor ışıklar gözlerini kısarak baktığında sanki orada kocaman bir kale varmış gibi görünüyordu.

Birden sağ tarafındaki sinyal direği çatırdayarak sallandı ve yana yattı. Ardından olanların yanında bu olay hiç kalırdı.

Koca sinyal direği başını eğer gibi yapmıştı sadece. Esas olanlar ondan sonra başlamıştı.

Rüzgârda homurdanan telgraf direkleri, göğüslerini gerer gibi bir duruşla sıra olmuş, kuzeye doğru rap rap yürümeye başlamışlardı. Herbirinin omuzları altışar porselen apoletle süslenmiş, başlarında ucu mızrak gibi sivri kurşun miğferleriyle zıplaya zıplaya yürüyorlardı. Üstelik, Kyoiçi'yi aptal yerine koydukları belli olacak biçimde yan gözle süzüyorlardı.

Homurtuları gittikçe yükselip eski bir askeri marşa dönüşmüştü.

Takada tok tok, takada tok tok
Telgraf direkleri birliğiyiz biz

Dünyada bizden hızlısı yok
Takada tok tok, takada tok tok
Telgraf direkleri birliğiyiz biz
Dünyada bizden disiplinlisi yok

Direklerden biri yanından geçerken omuzlarını gururla o denli kasmıştı ki, Kyoiçi tahtadan kollarının gıcırtısını duydu. Dönüp baktığında, altı kollu yirmi iki porselen apoletli direkler yine aynı şekilde, sıra halinde ilerliyorlardı.

Takada tok tok, takada tok tok
İstihkam birliği ikişer kollu
Atılgan ejder savaşçılar altışar kollu
Takada tok tok, takada tok tok
Bir sırada on beş bin kişi
Çok serttir dikenli telleri

Sonra nedendir bilinmez, kollarını kavuşturmuş iki direk topallaya topallaya geldiler. Çok yorulmuş gibi hızlı hızlı nefes alıyorlardı. Her an yıkılacak gibiydiler. Hemen arkalarından gelen dinç bir direk bağırdı.

– Hey, çabuk yürüyün! Teller gevşeyecek yoksa.

İki direk, sıkıntı içinde, birlikte yanıtladılar.

– Yorgunluktan yürüyemiyoruz artık. Tabanlarımız çürümeye başladı. Çizme yerine sürdükleri zift bile döküldü.

Arkalarındaki direk sabırsız, bağırdı.

– Çabuk çabuk yürüyün. İçinizden biri hata yapacak olsa, on beş bin direğin tümü sorumlu tutulur. Yürüyün dedim size!

İki direk, çaresiz yalpalayarak yürümeye başladılar. Arkalarından durmaksızın başka direkler geliyordu.

Takada tok tok, takada tok tok
Mızrakla süslü tenekeden başları
Ayakları uzun mu uzun
Takada tok tok, takada tok tok
Omuzlarımızdaki apoletler
Anlatır görevimizin ağırlığını.

Yorgun iki direğin silüeti uzaktaki koyu yeşil korunun içinde kaybolmuş, bulutların arasından çıkan ay her yeri aydınlatmaya başlamıştı.

Telgraf direkleri iyice neşelenmişler, Kyoiçi'nin durduğu yere yaklaştıklarında omuzlarını gururla geriye atıp yan gözle ona bakıyorlardı.

Ama Kyoiçi'yi asıl şaşırtan altı kollu direklerin ardında yürüyen, kıpkırmızı apoletler takmış üç kollu asker direklerdi. Söyledikleri marşın sözleri de, melodisi de farklıydı ama, bu yandakilerin sesi çok yüksek olduğu için, ne söyledikleri duyulmuyordu. Bu yandakiler hızla yürümeye devam ediyorlardı.

Takada tok tok, takada tok tok
Soğuk iliklerimize işlese de
Kolayca kollarımızı indirmeyiz
Takada tok tok, takada tok tok
Sıcaktan verniğimiz erise de
Apoletlerimizi düşürmeyiz!

Sıra durmaksızın ilerliyordu, Kyoiçi geçenleri izlemekten yorulmuş, gözleri dalgınlaşmıştı.

Telgraf direkleri, sanki bir ırmak gibi akıyordu. Hepsi Kyoiçi'ye bakarak geçiyordu ama, Kyoiçi artık başının ağrısından bakışlarını yere çevirmişti.

Aniden, marşın arasında uzaklardan gelen,

– Hop bir-kii, hop bir kii, sesini duymaya başladı.

Kyoiçi şaşkınlıkla başını kaldırıp bakınca, kısa boylu sarı yüzlü bir ihtiyarın yırtık pırtık paltosuyla direklerin sırasını denetleyip marşı yöneterek geldiğini gördü.

İhtiyarın baktığı direkler, ağaç gibi kaskatı kesiliyor, uygun adımla, sağa sola bakmadan ilerliyorlardı. O tuhaf ihtiyar, Kyoiçi'nin yanına kadar gelmişti. Bir an yan gözle Kyoiçi'ye baktıktan sonra, tekrar direklere dönüp,

– Hizayı bozmayın! Heey! diye emirlerini sürdürdü.

Aldıkları emirle uygun adım yürüyüşlerini bozmamaya çalışan direkler marşlarını söyleyerek yollarına devam ettiler.

Takada tok tok, takada tok tok
Sağımızda solumuzda kılıçlarımız
İnce mi ince, eşsiz benzersiz.

İhtiyar, Kyoiçi'nin önünde hafifçe eğilerek selam verdi.

– İyi akşamlar. Bir süredir geçit törenini izliyorsun, değil mi?

– Evet, izliyorum.

– Madem öyle, arkadaş olalım.

İhtiyar yırtık pırtık paltosunun kolunu silkeleyip, o kocaman sarı elini uzattı. Kyoiçi de, çaresiz elini uzattı. İhtiyar,

– Merhaba, diyerek elini sıktı.

İhtiyarın gözbebeklerinde, kaplanınki gibi mavi alevlerin çaktığını görünce, Kyoiçi ürperdi, şaşkınlıktan neredeyse yere yuvarlanacaktı.

– Hah haa, amma sarsıldın yahu! Çok zayıfmışsın. Desene, benimle biraz daha güçlü el sıkışacak olsan kapkara yanacaksın.

Asker direkler hâlâ rap rap yürümeye devam ediyorlardı.

Takada tok tok, takada tok tok
Ziftle boyalı çizmelerimiz
İki metre tutar bir adımımız

İyice korkan Kyoiçi'nin dişleri takırdamaya başlamıştı. Bir süre ay ve bulutlara bakan yaşlı adam, beti benzi atan Kyoiçi'nin titremeye başladığını görünce, sakin bir sesle,

– Ben elektrikler başkanıyım, dedi.

Kyoiçi biraz rahatlayarak,

– Elektrik genel müdürü gibi mi yani? diye sordu.

– Amma laf anlamaz birisin. Tüm elektriklerin başkanıyım. Hepsinin üstündeyim. Elektrikler komutanı da diyebilirsin.

– Komutanlık eğlenceli bir iş olmalı.

Yaşlı adam öyle neşelendi ki, yüz hatları tamamen değişti.

– Hah hah haa... Eğlenceli elbette! Şunlar istihkâm birliği, şuradakiler süvari, ileridekiler de topçu... Hepsi benim askerlerim.

Yaşlı adam, yanağının tek tarafını şişirerek gökyüzüne bakmaya başladı. Sonra da, tam önünden geçmekte olan bir telgraf direğine,

– Hop, hop, sağa sola bakmadan yürüsene! diye bağırdı.

Direk hemen hizasını aldı. Geçenlerin ardı arkası kesilmiyordu.

O an, demiryolunun uzaklarında iki küçük kırmızı ışık göründü. Yaşlı adam biraz telaşlanmış gibiydi.

– Ah, bu olmadı işte! Tren geliyor. Birileri görecek olursa başımıza iş alırız. Geçit törenini hemen durdurmalıyız.

Yaşlı adam bir elini kaldırarak, telgraf direklerinin sırasına doğru bağırdı.

– Asker duur! Olduğunuz yerde kalın!

Tüm telgraf direkleri anında durdular. Normal durumlarına döndüler. Marşların yerini ağlamaklı bir uğultu almıştı.

Tren gürültüyle yaklaştı. Buharlı lokomotifteki kömür kıpkırmızı yanıyor, makinist kapkara olmuş ayakta duruyordu.

Yolcu vagonlarının pencereleri karanlıktı. Yaşlı adam birden,

– Aa, bütün lambalar sönmüş. Olmaz böyle şey! diyerek, sırtını bir tavşan gibi kamburlaştırarak hareket halindeki trenin altına dalıverdi.

Kyoiçi,

– Dikkat et! diyordu ki, vagonların pencereleri aydınlandı.

Küçük bir çocuk,

– Işıklar yandı! Yaşasın! diye bağırdı.

Telgraf direkleri sessizleşti, sinyal direği düzeldi, ay da yeniden bulutların arkasına giriverdi.

Karda Yürüyüş

Yavru Tilki Konzaburo

Donan karlar mermer gibi sertleşmiş, toprak kaygan ve soğuk, mavi bir taştan yapılmış gibiydi.

– Donmuş karlar, donduran karlar.

Güneş bembeyaz parlayarak karlara vururken zambakların kokusu her yana yayılıyordu.

Ağaçlar, üzerlerine tuz serpilmiş gibi çiylerle pırıl pırıldı.

– Donmuş karlar, donduran karlar.

Şiro ve Kanko botlarını giyip, küçük adımlarla ovaya çıktılar.

Bu kadar eğlenceli başka bir gün daha olamazdı. Başka zamanlar giremedikleri darı tarlasında, otlarla kaplı ovada diledikleri gibi gezebiliyorlardı. Ova, dümdüz bir tahta gibiydi. Üstelik, binlerce küçük ayna varmış gibi pırıl pırıl parlıyordu.

– Donmuş karlar, donduran karlar.

İki çocuk ormanın yakınına kadar geldiler. Koca meşe dalları, üzerlerini kaplayan berrak buz sarkıtlarından görünmez halde, yerlere kadar eğilmişti.

İki çocuk ormana doğru,

– Donmuş karlar, donduran karlar. Yavru tilki, gelini ister mi, ister mi? diye bağırdılar.

Bir süre hiç ses çıkmayınca iki çocuk bir kez daha bağırmak için ciğerlerini doldurmuşlardı ki, ormanın içinden,

– Dondurur karlar takır takır, donmuş karlar tamtakır, diyerek, bir tilki yavrusu hışır hışır çıkageldi.

Şiro bir an ürktü, Kanko'yu arkasına saklayıp, yere sımsıkı basarak haykırdı.

– Sinsi tilki, beyaz tilki. Gelini istersen, gel de al bakalım!

– Şiro turşu kokar, Kanko inatçı bakar. Gelin melin istemez.

Şiro gülerek yanıtladı.

– Sinsi tilki, yavru tilki. Gelin istemezsen pasta verelim.

– Turşu kokulu Şiro, inatçı Kanko. Ben size darı köftesi vereyim.

Oyunu eğlenceli bulan Kanko, Şiro'nun arkasından seslenerek oyuna katıldı.

– Sinsi tilki, yavru tilki. Tilkinin köftesi, tavşanın kakası.

Bunun üzerine yavru tilki Konzaburo gülerek yanıtladı.

– Hayır, kesinlikle öyle bir şey olmaz. Sizin gibi güzel insanlara, hiç o kahverengi tavşan kakası köfte diye yedirilir mi? Şimdiye kadar hep insanları kandırdığımız söylendi, boş yere suçlandık.

Şiro şaşırarak sordu.

– Ne yani, insanları kandırdığınız yalan mı?

– Elbette yalan. Hem de kuyruklu yalan. Kandırıldığını söyleyen insanlar, çoğunlukla sarhoş ya da korkaklıklarından ne yapacağını bilememiş insanlar. Çok ilginçtir. Cinbee Bey geçenlerde aylı bir gecede bizim evin önünde gece boyu bir destan anlattı. Hepimiz dinledik.

– Cinbee Bey destan anlatmaz ki, masal anlatmıştır.

Yavru tilki Konzaburo,

– Belki de öyledir. Siz yine de köftelerimizden yiyin. Kendi tarlamızda yetiştirdiğimiz otları topladık, ezdik un ufak ettik, yoğurduk, haşladık, üzerine de şeker ekerek yaptık. Ne dersiniz? Bir tabak vereyim mi? dedi.

Şiro gülerek yanıtladı.

– Konzaburo, daha yeni pasta yedik, karnımız aç değil. Bir dahaki sefere.

Yavru tilki Konzaburo sevinçle kollarını çırparak,

– Öyle mi? Öyleyse önümüzdeki slayt gösterisinde vereyim. Mutlaka gelin. Bir sonraki, karların dona kestiği ayışıklı gecede yapılacak. Saat sekizde başlıyor, size giriş bileti vereyim. Kaç tane istersiniz?

– Beş tane ver öyleyse, dedi Şiro.

– Beş tane mi? İkisi size, diğerleri kime?

– Ağabeylerimiz için.

– Ağabeyleriniz on bir yaşın altında mı?

– Hayır, küçük ağabeyim dördüncü sınıfta olduğuna göre, sekize dört ekle, on iki yaşında.

Bunun üzerine Konzaburo ciddi bir yüz ifadesiyle bıyıklarını burarak konuşmaya başladı.

– Ne yazık ki, ağabeylerinizi kabul edemeyiz. Sadece siz gelin. Çok eğleneceksiniz. Toplantıda ilk slayt

"İçki İçilmez". Bu sizin köyünüzdeki Taemon Bey ve Kiyosaku Beyin içki içip kendilerini kaybettikleri ve bulamacı pasta diye yemeye kalktıkları anı gösterir. Slaytta ben de varım. İkinci slayt "Tuzaklar Hafife Alınmamalı". Bu da bizim Konbee'nin ovada tuzağa yakalandığı anı gösterir. Resimdir, fotoğraf değil. Üçüncü slayt "Ateşi Hafife Almayın". Burada Konsuke'nin sizin evde kuyruğunu yaktığı manzara yansıtılmıştır. Mutlaka gelin.

İki çocuk sevinç içinde başlarını sallayarak onayladılar.

Tilki Thaf, ağzını kıvırıp, ayaklarının ucunda kıpır kıpır hareketlendi. Bir an aklına gelmiş olacak, iki elini sallayarak neşeyle şarkı söylemeye başladı.

Dondurur karlar takır takır, donar karlar tamtakır
Ovada pasta hoh hoh hoo
Sarhoştur yalpalar Taemon
Geçen yıl yedi otuz sekiz parça
Dondurur karlar takır takır, donar karlar tamtakır
Ovada erişte hoh hoh hoo
Sarhoştur yalpalar Kiyosaku
Geçen yıl yedi otuz tabak.

Şiro ve Kanko da kendilerini iyice kaptırmış tilkiyle birlikte dans etmeye başlamışlardı.

Bu kez Şiro şarkı söylemeye başladı.

Sinsi tilki, yavru tilki
Geçen yıl tilki Konbee
Kaptırmış sol ayağını tuzağa
Çırpınmış durmuş, gidememiş uzağa.

Kanko da şarkılara katıldı.

Sinsi tilki, yavru tilki
Geçen yıl tilki Konsuke
Yemek istemiş közlenmiş tavuğu
Ateşte yanıvermiş güzelim kuyruğu.

Artık hep birlikte hoplaya sıçraya dans ediyorlardı.

Sonra üçü birlikte oynaya oynaya ormanın derinliklerine girdiler. Ormandaki karların üzerini ağaçların koyu gölgeleri kaplamış, günışığının vurduğu yerler kurşuni zambaklar açmış gibi parlıyordu.

O sırada yavru Konzaburo,

– Geyik yavrularını da çağıralım mı? Çok güzel kaval çalarlar, dedi.

Şiro ve Kanko sevinçle el çırptılar.

– Dondurur karlar takır takır, donar karlar tamtakır. Geyik yavruları gelini ister mi, ister mi?

Bunun üzerine karşı taraftan,

– Dondurur kuzey rüzgârı Kazesaburo, güçlüdür batı rüzgarı Matazaburo, diye ince bir ses duyuldu.

Yavru tilki Konzaburo, küçümser bir tavırla,

– İşte bu geyik yavrusu. Çok korkak olduğu için yanımıza geleceğini sanmıyorum. Yine de bir çağıralım mı? dedi.

Böylece üçü birlikte yine haykırdılar.

Dondurur kuzey rüzgârı takır takır
Güçlüdür batı rüzgârı takır takır.

Tilki bıyığını burarak tekrar konuştu.

– Kar yumuşarsa işiniz zorlaşır, artık evinize dönün. Bu önümüzdeki ayışıklı gecede karlar donduğunda mutlaka yine gelin. Demin anlattığım slayt gösterisini yapacağız.

Bunun üzerine Şiro ve Kanko, "Dondurur karlar takır takır, sertleşir karlar tamtakır" diye şarkılarını söyleye söyleye kurşuni karların üzerinden geçip evlerine döndüler.

Tilki Okulunda Slayt Gösterisi

Mavimtrak beyaz dolunay Yukarıbuz Dağının üzerinde yükselmişti.

Pırıl pırıl parlayan karlar o gün de buzul gibi sertti.

Şiro, yavru tilki Konzaburo ile sözleştiklerini anımsayıp, kız kardeşi Kanko'ya gizlice,

– Bu akşam tilkilerin slayt gösterisi var. Gidelim mi? diye sordu.

Bunun üzerine Kanko,

– Gidelim, gidelim, diye haykırdı, havalara uçarak.

Bunu gören ortanca ağabeyleri Ciro,

– Siz tilkilerin yanına oynamaya mı gideceksiniz? Ben de geleyim, dedi.

Canı sıkılan Şiro, omuzlarını düşürerek yanıtladı.

– Ağabeyciğim. İyi ama, tilkilerin slayt gösterisine on bir yaşına kadar olanlar girebiliyor. Bilette öyle yazıyor.

– Hangi bilet? Göstersene. Oo, "okul öğrencilerinin velisi, kardeşi olmasına bakılmaksızın, on iki yaş ve üzerindekileri almıyoruz" yazmışlar. Tilkiler bu işi ciddiye alıyor galiba. Öyleyse ben gidemiyorum. Olsun, ne yapalım. Siz gidecekseniz pasta götürün. Tatlı türü bir şeyler iyi olur.

Şiro, Kanko ile birlikte botlarını giyip, tatlıları alıp yola düştüler.

Ağabeyleri İçiro, Ciro ve Saburo kapının önüne çıkıp,

– İyi yolculuklar. Yetişkin tilkilerle karşılaşırsanız gözlerinizi kapatın. Biz de şarkıyı söyleyelim mi? Dondurur karlar takır takır, donar karlar tamtakır. Tilki yavrusu gelini ister mi, ister mi? diye bağırdılar.

Ay gökte yükselmiş, ormanı beyaz bir sis kaplamıştı. İki çocuk ormanın girişine kadar geldiler.

Orada karşılarına, göğsünde palamuttan rozet takmış yavru bir tilki çıktı.

– İyi akşamlar. Erkencisiniz! Biletiniz var mı?

– Var.

İki çocuk biletlerini çıkarttılar.

– Tamam. Böyle buyrun.

Ciddiyetle eğilen tilki yavrusu, gözlerini kırpıştırarak eliyle ormanın derinliklerini gösterdi.

Ayışığı, gönderdiği mavi ışık çubuklarıyla ormanın içini aydınlatıyordu. İki çocuk ormanın içindeki boş alana kadar ilerlediler.

Tilki okulu öğrencileri orada toplanmış, birbirlerine kestane kabuğu atıp güreşiyorlardı. Tuhaf olan, küçücük, fare kadar yavru tilkiler daha büyük tilkilerin omzuna binmiş yıldızları yakalamaya çalışıyorlardı.

Tilkilerin önündeki ağacın dalında beyaz bir perde asılmıştı.

Ansızın arkalarından gelen sesle irkildiler.

– İyi akşamlar. Gelmekle çok iyi ettiniz. Geçen gün için kusuruma bakmayın.

Konzaburo yanlarına gelmişti. Harika bir koyu kırmızı takım elbise giymiş, göğsüne nergis çiçeği takmış, bembeyaz mendiliyle sık sık sivri ağzını siliyordu.

Şiro da onu selamladı.

– Geçen gün için teşekkürler. Bu akşam için de teşekkür ederiz. Bu tatlıları hep birlikte yersiniz, buyrun.

Tüm tilki okulu öğrencileri onlara bakıyordu.

Konzaburo göğsünü gere gere tatlıları aldı.

– Zahmet etmişsiniz. Artık keyfinize bakın. Az sonra slayt gösterisi başlayacak. Benim biraz işim var.

Konzaburo tatlıları alıp yürüdü.

Tilki okulu öğrencileri aşağıdaki tekerlemeyi hep bir ağızdan söyleyerek bağrıştılar.

– Dondurur karlar takır takır, donar karlar tamtakır. Sert şekerler kütür kütür, yumuşak tatlılar hapır hupur.

Perdenin yanına, "Katkı: Bolca Tatlı. İnsan Şiro ve insan Kanko" yazılı kocaman bir yazı çıkartıldı. Tilki öğrenciler sevinçle alkışladılar.

O an bir düdük sesi duyuldu.

Konzaburo, öhö öhö diye boğazını temizleyerek perdenin yanından öne çıkıp, kibarca izleyicileri selamladı. Herkes sessizleşmişti.

– Bu akşam hava ne kadar güzel! Ay sanki inci gibi yusyuvarlak. Yıldızlar ovadaki çiy taneleri gibi parıltılar saçıyor. Şimdi slayt gösterisine başlıyoruz. Lütfen, göz kırpmadan, hapşırmadan, gözlerinizi iyice açarak izleyin. Üstelik bu akşam çok önemli misafirimiz var, o yüzden

herkes çok sessiz olsun. Sakın onlara kestane kabuğu atmayın. Benim açılış konuşmam bu kadar.

Herkes coşkuyla alkışladı. Şiro, Kanko'ya usulca,

– Konzaburo harikaydı, dedi.

Düdük sesi tekrar duyuldu.

Perdeye büyük harflerle yazılmış, "İçki İçilmez" yazısı yansıdı. Sonra yazı kaybolup, bir fotoğraf göründü. Sarhoş bir yaşlı adam, elinde tuhaf yuvarlak bir şey tutuyordu.

Herkes ayaklarıyla tempo tutarak şarkı söylemeye başladı.

Dondurur karlar takır takır, donar karlar tamtakır
Ovada pasta hoh hoh hoo
Sarhoştur yalpalar Taemon
Geçen yıl yedi otuz sekiz parça.

Fotoğraf görüntüden kayboldu. Şiro, Kanko'ya usulca seslendi,

– Bu Konzaburo'nun şarkısı, dedi.

Başka bir fotoğraf göründü. Sarhoş bir genç insan manolya yapraklarından yapılmış tas gibi bir şeye kafasını daldırmış bir şeyler yiyordu. Resimde, Konzaburo da beyaz pantolonuyla az ötede durmuş adamı izliyordu.

Herkes ayaklarıyla tempo tutarak şarkı söylemeye başladı.

Dondurur karlar takır takır, donar karlar tamtakır
Ovada erişte hoh hoh hoo
Sarhoştur yalpalar Kiyosaku
Geçen yıl yedi otuz tabak.

Görüntü kaybolup kısa bir ara verildi.

Şirin bir kız tilki iki tabağa konulmuş darı köftesi getirdi. Şiro kararsızdı. Az önce Taemon ve Kiyosaku'nun o kötü şeyleri afiyetle yediklerini görmüştü.

Üstelik tilki okulu öğrencileri hep birlikte onlara bakarak, aralarında,

– Yiyecekler mi, acaba? Yerler mi? diye konuşuyorlardı.

Kanko utangaçça tabağı eline almış kıpkırmızı kesilmişti. Şiro kararını vermişti,

– Haydi yiyelim. Sen de ye. Konzaburo'nun bizi kandıracağını sanmıyorum, dedi.

Sonra iki çocuk darı köftelerini yediler. Öylesine lezzetliydi ki, neredeyse dillerini ısıracaklardı. Tilki okul öğrencileri sevinçle yerlerinden kalkıp dansetmeye başladılar.

Gündüz pırıl pırıl ışır güneş
Gece ışıl ışıl aydınlatır ay
Vücutları lime lime doğransa
Tilki öğrenciler yalan söylemez asla.

Danslarına devam ediyorlardı.

Gündüz pırıl pırıl ışır güneş
Gece ışıl ışıl aydınlatır ay
Soğuktan yıkılmasalar
Tilki öğrenciler asla çalmazlar.

Dans tüm hızıyla devam ediyordu.

Gündüz pırıl pırıl ışır güneş
Gece ışıl ışıl aydınlatır ay
Vücutları parça parça olsa
Tilki öğrenciler kıskanmaz asla.

Şiro ve Kanko'nun sevinçten gözleri yaşardı.

Düdük sesi tekrar duyuldu.

Perdeye önce, "Tuzaklar Hafife Alınmamalı" yazısı, ardından da bir resim yansıdı. Tilki Konbee'nin sol ayağını tuzağa kaptırdığı halini gösteriyordu.

Tilkiler hep birlikte şarkı söylemeye başladılar.

Sinsi tilki, yavru tilki
Geçen yıl tilki Konbee
Kaptırmış sol ayağını tuzağa
Çırpınmış durmuş, gidememiş uzağa.

Şiro, Kanko'ya usulca,

– Benim o gün söylediğim şarkı, dedi.

Resim kaybolup, "Ateşi Hafife Almayın" yazısı göründü. Hemen ardından görüntü yansıdı. Tilki Konsuke'nin közlenmiş tavuğu almaya çalışırken kuyruğunu yaktığı an resmedilmişti.

Tilki öğrenciler yine hep bir ağızdan şarkıya başladılar.

Sinsi tilki, yavru tilki
Geçen yıl tilki Konsuke
Yemek istemiş közlenmiş tavuğu
Ateşte yanıvermiş güzelim kuyruğu.

Düdük çalınıp, perde aydınlandı ve Konzaburo tekrar öne çıktı.

– Sayın konuklar. Bu akşamki slayt gösterisi burada bitiyor. Bu akşamdan aklımızda kalması gereken önemli bir şey var. Hepimiz yetişkin olduğumuzda, yalan söylememeli, insanları kıskanmamalı, biz tilkilerin şimdiye kadar edindiğimiz kötü imajı düzeltmeye çalışmalıyız. Benim kapanış sözlerim bu kadar.

Tilki öğrenciler heyecanla yerlerinden fırladılar. Gözlerinden ışıl ışıl yaşlar damlıyordu.

Konzaburo iki çocuğun yanına gelerek kibarca selamladı.

– Artık veda zamanı. Hoşçakalın. Bu akşamki minnet borcumu asla unutmayacağım.

İki çocuk da onu selamlayarak, evlerine doğru yola düştüler. Tilki öğrenciler arkalarından yetişerek, çocukların ceplerini palamutlar, kestaneler ve parlak mavi taşlarla doldurdular.

– Alın, hediyemiz olsun. Buyrun alın, dedikten sonra rüzgâr gibi koşarak geri döndüler.

Çocuklar ormandan çıkıp ovadan geçtiler.

Mavimtrak beyaz karlarla kaplı ovanın ortasında üç gölge farkettiler. Ağabeyleri onları karşılamaya gelmişti.

Kedilerin Ofisi

Keihin Demiryolu hattındaki istasyonun yakınlarında kedilerin altıncı ofisi vardı. Burada ağırlıkla kedilerin tarihi ve coğrafyası araştırılırdı.

Çalışanlar, kısa siyah saten kumaştan giysiler giyer, herkesten saygı görürlerdi. O yüzden, çalışanlardan biri herhangi bir nedenle işten ayrılacak olsa, tüm genç kediler onun yerine girebilmek için yarışırlardı.

Ancak, ofisteki çalışanların sayısı dörtle sınırlı olduğundan, çok sayıdaki kedi arasından, yazısı güzel olan, iyi şiir okuyabilen biri seçilirdi.

Ofis şefi kocaman bir kara kediydi. Biraz bunamıştı ama, gözleri bakır rengi çizgilerle kaplı, hoş biriydi.

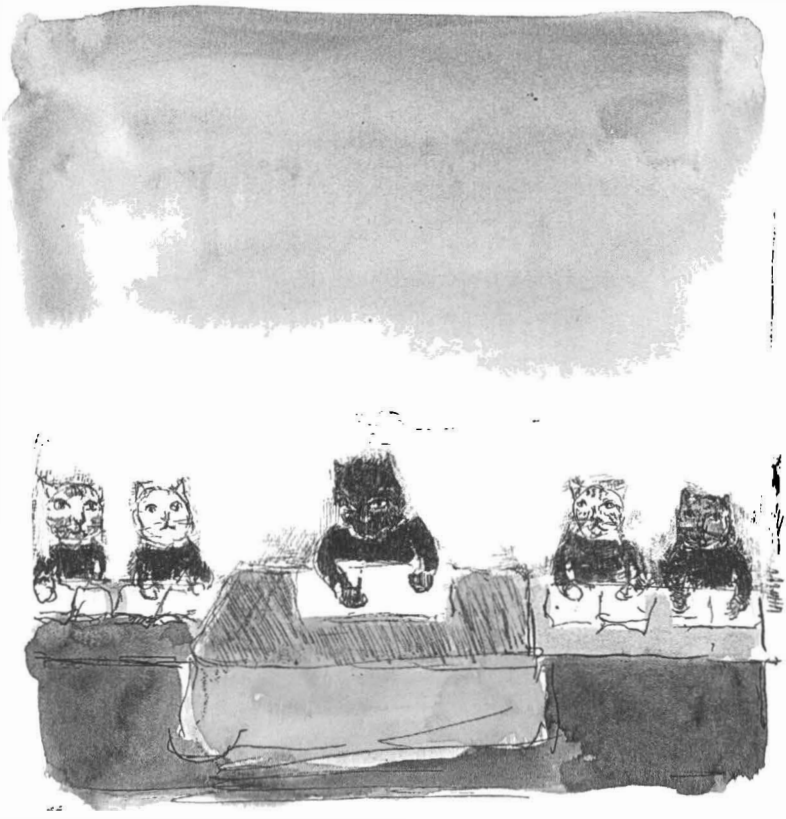
Çalışanlardan biri beyaz kediydi.

İkinci sarmandı.

Üçüncü tekirdi.

Dördüncü duman rengiydi.

Duman rengi olanın rengi gerçekte öyle değildi. Geceleri tandırın içine girerek uyuma alışkanlığı olduğundan sürekli ise bulanıyordu; üstelik de pisti. Burnu

ve kulakları isten kapkaraydı. Kediden çok sansara benzediğini söyleyenler vardı.

İşte bu yüzden, öteki kediler dumandan nefret ederdi.

Ofis şefi de kara kedi olduğundan, olağan koşullarda ofiste çalışamayacağı halde, duman, kırk kedi arasından seçilmişti.

Geniş ofisin tam ortasında şef, kırmızı pamuklu örtü örtülmüş kocaman masasında oturuyor, sağında beyaz kedi ile alacalı, solunda ise sarman ve duman küçük masalarında ciddiyetle oturuyorlardı.

Bu arada, kedilerin tarih coğrafya çalışması nasıl bir şey, diyeceksiniz.

Bakın anlatayım...

Ofisin kapısı vuruldu.

Şef kara kedi, elleri cebinde kapıya dönerek seslendi.

– Girin!

Dört kedi, başları önlerinde defterlerde bir şeyler araştırıyorlardı.

Zengin görünümlü bir kedi içeri girdi.

– Ne istemiştiniz? diye sordu, ofis şefi.

– Ben buzul faresi yemek için Bering bölgesine gitmek istiyorum. Neresi en uygun yer acaba?

– Hımm. Beyaz, buzul faresinin yaşadığı yerleri araştır bakalım.

Beyaz, mavi kaplı bir kütüğe bakıp yanıtladı.

– Ustragomena, Novoskaya ve Fusa Nehri havzası.

– Ustragomena, Novo... ne demiştin?

– Novoskaya, dedi Beyaz, zengin görünümlü kediyle aynı anda.

– Evet, Novoskaya. Sonra neydi?

– Fusa Nehri.

Yine zengin görünümlü kedi Beyaz'la aynı anda yanıtlayınca, ofis şefi biraz sıkıldı.

– Evet, evet. Fusa Nehri. Orası iyi olur.

– Yolculukla ilgili nelere dikkat etmem gerekir?

– Hımm. Sarman, Bering bölgesine yolculukta ilgili dikkat edilmesi gereken şeyleri araştır bakalım.

– Başüstüne!

Sarman kendi defterini karıştırmaya başladı.

– Yaz kedilerine yolculuk hiç uygun değil. Kış kedilerinin de çok dikkatli olmaları gerekir. Hakodate yakınlarında at etinin cazibesine kapılıp tuzağa düşme tehlikesi vardır. Özellikle kara kedilerin kedi olduklarını belli edecek şekilde yolculuk etmeleri gerekir. Tersi durumda, sık sık siyah tilkilerle karıştırılarak kovalanıyorlar.

– Tamam, söylediklerini duydunuz. Siz benim gibi kara kedi olmadığınızdan endişelenmenize gerek yok. Hakodate'de at eti konusunda dikkatli olmanız yeterli olacaktır.

– Tamam. O bölgedeki nüfuzlu kişiler kimler acaba?

– Tekir, Bering Bölgesi nüfuzlu kişilerini araştır bakalım.

– Başüstüne! Ee, Bering Bölgesi denilince Pamuk ve Tekir gibi iki isim var.

– Bu Pamuk ve Tekir nasıl kediler acaba?

– Duman, Pamuk ve Tekir'i genel olarak araştır bakalım.

– Başüstüne!

Duman kedi, ansiklopedide Pamuk ve Tekir'in bulunduğu yere küçük patilerini kıstırmıştı bile. Bunu gören ofis şefi ve zengin görünümlü kedi çok etkilendiler.

Ancak, öteki üç kedi, her halleriyle onu küçümsediklerini belli eden bakışlar fırlattılar, gülüştüler. Duman, pür dikkat okumaya başladı.

– Pamuk kabile reisidir, etkindir. Gözleri ışıl ışıl yanar ama biraz yavaş konuşur. Tekir parababasıdır. Biraz yavaş konuşur ama, gözleri ışıl ışıldır.

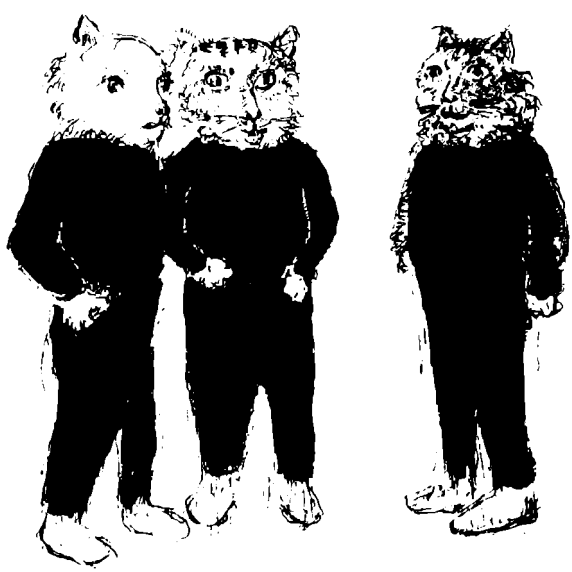
– Tamam, bu kadarı yeterli. Teşekkür ederim.

Zengin görünümlü kedi ofisten çıktı.

İşte bu şekilde yürüttükleri işleriyle kedilere kolaylık sağlıyorlardı. Ancak, bu görüşmenin geçtiği günden altı ay sonra, altıncı ofisin kapatılmasına karar verildi. Nedeni hepinizin anlayacağı gibi, daha kıdemli üç kedi,

Duman'dan nefret ediyorlardı ve özellikle Tekir kedi, Duman'ın yaptığı işi kapmak için can atıyordu. Duman, ötekilerin kendisi hakkında iyi düşünmesini sağlamak için çareler aradıysa da bir işe yaramadı.

Örneğin bir gün, komşu masadaki Sarman, öğle yemeği için getirdiği sefer tasını masasının üstüne çıkartıp

yemeğe başlayacağı an şiddetli bir esnemeye tutuldu, kısa ellerini olabildiğince yukarıya doğru gererek esnedi. Bu davranış, kediler arasında büyüklere karşı ayıp sayılacak bir şey değildir. Burada kötü olan ayaklarını fazla gerdiği için masasının öne doğru eğilmesiydi. Masa eğilince sefer tası kayarak ofis şefinin önüne düşüverdi. Eğri büğrü bir şeydi ama, alüminyumdan yapıldığı için kırılmamıştı. Bunun üzerine Sarman, telaşla esnemesini yarıda kesip, tasını yakalamaya çalıştı ama bir türlü başaramadı.

– Olmuyor işte! Boyun yetişmiyor! dedi, ofis şefi Karakedi gülerek.

Bir yandan da ağzını şapırdatarak yemeğini yiyordu. O sırada Duman da yemeğine yeni başlamıştı. Olanları bir süre izledikten sonra yerinden kalktı, sefer tasını yerden alarak Sarman'a vermeye çalıştı. Ancak, Sarman sinirlenerek Duman'ın verdiği sefer tasını almadığı gibi, ellerini arkasında birleştirip vücudunu sallaya sallaya bağırmaya başladı.

– Ne o? Bana bu yemeği yememi mi söylüyorsun? Yere düşmüş şeyi yiyeceğimi mi sanıyorsun ha?

– Hayır. Yerden almaya çalışıyordun, sana yardım ettim sadece.

– Ben ne zaman almaya çalıştım? Sadece, tas ofis şefinin masasının önüne düştü, ayıp olur diye kendi masamın altına itelemeye çalışıyordum.

– Öyle mi? Ben de, sen sefer tasını bir türlü yakalamayınca...

– Ne dedin sen? Terbiyesiz!

Ofis şefi yüksek sesle araya girmişti.

– Kavgayı bırakın! Sabah söylemeyi unutmuştum, Sarman'ın maaşı on *sen* arttı.

Sarman, öfkeli bir suratla, başını eğerek dinlerken birden sevinerek gülmeye başladı.

– Çok teşekkür ederim. Başınızı ağrıttım, kusura bakmayın.

Sonra yan masadaki Duman'a keskin bir bakış fırlatarak yerine oturdu.

Acırım Duman'ın haline...

Ancak, tam bu sırada Tekir, çok fazla sarktığı için, paldır küldür kafasının üstüne yuvarlanıverdi. Çok feci bir ses çıkmıştı. Ofis şefi Karakedi şaşırarak yerinden fırladı, arkasındaki rafta hazır bulundurduğu amonyaklı su şişesini kaptı. Fakat, Tekir, hemen kalkıp, birdenbire hiddetle,

– Duman! Sen beni nasıl itersin? diye bağırdı.

Bu kez, ofis şefi hemen Tekir'i sakinleştirdi.

– Hayır, Tekir, bir hata yapıyorsun. Duman iyi niyetle yerinden kalkmıştı sadece. Önemsiz bir sorun. Haydi işimize bakalım.

Ofis şefi hemen işe dönmüştü. Bunun üzerine Tekir de, çaresiz işine dönmüştü ama, sık sık Duman'a kızgın bakışlar fırlatıyordu.

Duman, öteki kediler gibi olabilmek için bir çok kez dışarıda yatmaya çalışmış ama, her seferinde soğuğa dayanamayıp tandırın içine dalıvermişti.

Niçin soğuğa karşı o kadar dayanıksız olduğu sorusu aklınıza gelebilir. Nedeni derisinin ince olması; derisi inceydi çünkü yaz sıcaklarında doğmuştu. Oysa o hep kendini suçluyor, çaresizlik içinde yusyuvarlak gözleri yaşlarla doluyordu.

Fakat, ofis şefi kendisine nazik davrandıkça, öteki kediler onunla gurur duydukça, Duman, her türlü sıkıntıya göğüs gererek işini bırakmıyor, ağlayarak yumruklarını sıkıyor, sıkıyordu.

Bu kedi milleti zeki gibi durur ama aslında aptaldır. Bir gün, Duman, talihsizlik eseri soğuk almış, ayağının eklem yerleri yumruk kadar şişmiş, işe gelememişti. Duman elbette naz yapmıyordu. Ambarın küçük penceresinden içeri süzülen sarı ışığa baka baka, gün boyu gözlerini ovuştura ovuştura ağlamıştı. Öteki kediler onun yokluğunu fırsat bilip hemen harekete geçtiler.

Duman ortada görünmeyince,

– Ne oldu acaba? Duman hâlâ gelmedi. Çok gecikti, çok... dedi ofis şefi, iş arasında.

– Ne olacak, deniz kıyısına eğlenmeye gitmiştir, dedi Beyaz.

– Yok, yok. Bir yerlere, partiye çağrılmıştır, dedi Sarman.

– Bugün bir yerlerde parti mi var? diye sordu ofis şefi, şaşkınlık içinde.

Kedilerin yapacağı bir partiye kendisinin çağırılmamasının imkânsız olduğunu düşünüyordu.

– Olmaz olur mu? Kuzeyde bir yerde, bir okul açılışı varmış.

– Öyle mi?

Karakedi, susarak düşüncelere daldı.

– Bu Duman... dedi Tekir, son zamanlarda her yere çağırılıyor. Üstelik, kendisinin ofis şefi olacağını söylüyormuş. O yüzden, aptal tipler korkup onu hoş tutmaya çalışıyor.

– Gerçek mi bu? dedi Karakedi, bağırarak.

– Elbette gerçek. Araştırın isterseniz, dedi Tekir, ağzını sivrilterek.

– Hiç hoş değil. Çok gözüme girmişti oysa. Tamam. Benim de bir fikrim var.

Sonra, ofis şefi bir süre suskun kaldı.

Ertesi gün ne oldu dersiniz?

Duman, ayağının şişliği inince, rüzgârlı havaya karşın sevinçle ofise geldi. Bir de baktı ki, her zaman

ofise gelir gelmez kapağını yalayacak kadar değer verdiği kendi defterleri, masasının üzerinden kaldırılmış, öteki üç masaya dağıtılmıştı.

– Herhalde dün yoğun bir işgünüydü, dedi kendi kendine. Bir yandan da, yüreği küt küt atıyordu.

Ofisin kapısı takırtıyla açılarak Tekir içeriye girdi.

– Günaydın!

Duman ayağa kalkarak selamladıysa da, Tekir yanıtlamaksızın yerine oturdu. Sonra da çok meşgulmüş gibi defterleri karıştırmaya başladı. Gıcırdayan kapıdan, bu kez Sarman girdi içeriye.

– Günaydın!

Duman kedi yine ayağa kalkarak selamladı ama, Sarman ona bakmadı bile.

– Günaydın! dedi Tekir kedi.

– Günaydın! Felaket bir rüzgâr var yahu!

Sarman da hemen defterleri karıştırmaya başladı.

Gıcırdayan kapıdan bir sonra giren Beyaz oldu.

– Günaydın!

Onu, Sarman ve Tekir birlikte selamladılar.

– Günaydın! Rüzgâr çok felaket!

Beyaz da çok işi varmış gibi çalışmaya başladı. Duman usulca kalkıp selamlamıştı ama, Beyaz neredeyse onu tanımazlıktan gelmişti.

Son olarak kapıdan giren ofis şefiydi.

– Uff, rüzgâr çok fena!

– Günaydın!

Üçü hemen kalkarak şefi selamladılar. Duman da dalgınca kalkıp, başı önünde selam verdi.

– Sanki kasırga gibi!

Karakedi, Duman'a bakmaksızın hemen çalışmaya başladı.

– Haydi bakalım, bugün dünkü işe devam ederek Anmonyak kardeşleri araştırıp yanıt vermemiz lazım. Sarman, Anmonyak kardeşler arasında Güney Kutbu'na giden hangisi?

İş başlamıştı. Duman suskun, önüne bakıyordu. Defterleri yoktu. Artık sesi bile çıkmıyordu.

– Pan Polaris, diye yanıtladı Sarman.

– Tamam. Pan Polaris hakkında ayrıntılı bilgi yazın, dedi Karakedi.

Ah! Bu benim işimdi. Defterlerim, defterlerim... diye içinden geçirdi Duman, neredeyse ağlayacaktı.

– Pan Polaris. Güney Kutbu keşif gezisinden dönerken Yap Adası açıklarında hayatını kaybetmiştir. Cesedi sulara gömülmüştür.

Beyaz, Duman'ın defterlerinden okuyordu. Duman'ın üzüntüden, yanakları buruş buruş oldu, haykırma isteğini bastırarak önüne bakmaya devam etti.

Ofisteki çalışma iyice hararetlendi. Ötekiler arada sırada Duman'a bir göz atsalar da, hiçbir şey söylemiyorlardı.

Böylelikle öğle oldu. Duman, yanında getirdiği yemeğe elini bile sürmeden, elleri dizlerinde önüne bakıyordu.

Sonunda, öğle tatili sonrasında Duman sessizce ağlamaya başladı. Akşama kadar, bir ağladı, bir sustu, bir ağladı...

Yine de, ötekiler sanki o orada hiç yokmuş gibi, eğlenerek işlerine devam ettiler.

İşte tam o sırada, kediler farkına varmamışlardı ama, ofis şefinin arkasındaki pencereden heybetli aslanın altın sarısı başı gözükmüştü.

Aslan hoşnutsuz bir ifadeyle, bir süre içeriye baktıktan sonra, aniden içeri dalıverdi. Kedilerin şaşkınlıklarını anlatmak ne mümkün! Ortalıkta dolaşıp durmaktan başka bir şey yapamıyorlardı. Sadece Duman ağlamayı kesip ayağa kalktı.

Aslan gür bir sesle kükredi.

– Siz ne yapıyorsunuz burada? Bu halinizle ne coğrafya ne de tarih bilginiz işe yarar. Bırakın bu işi. Dağılmanızı emrediyorum.

Böylece ofis kapanıverdi.

İyi Kalpli Volkan Kayası

Sönmüş bir volkanın eteklerindeki düzlükte, meşe ağaçlarının gölgesinde 'Bego' denilen kocaman siyah bir kaya uzun zamandır suskun suskun oturuyordu.

'Bego' adını ona, oralarda otların arasına dağılmış, sivri köşeli, pek de büyük olmayan öteki siyah kayalar takmışlardı. Bunun dışında, 'kitap' gibi güzel bir adı da vardı ama, Bego'nun bundan haberi yoktu.

Kaya Bego'nun sivri köşeleri yoktu, iki ucu yuvarlak, yumurta gibi bir şekli vardı. Çaprazlamasına, iki sıra taştan bir kuşak da tüm gövdesini sarıyordu. Son derece görgülüydü, asla kimseye kızmazdı.

Belki de o yüzden, ortalığı derin bir sis kaplayıp da, gökyüzünün, dağların ve ilerideki ovanın görünmez olduğu can sıkıcı günlerde, sivri köşeli kayalar Bego ile dalga geçip eğlenirlerdi.

– Hey, Bego! Bugün karnının ağrısı geçti mi?

– Karnım ağrımıyor, diye Bego sakince yanıtlardı.

– Hah hah haa... Hah hah haa...

– Hey, Bego! Dün gece, baykuş sana kırmızı biber getirdi mi?

– Hayır. Baykuş, dün gece buraya uğramadı.

– Hah hah haa... Hah hah haa...

– Hey, Bego! Dün gece, yabani atlar üstüne çiş yaptı mı? Vah zavallı!

– Başıma öyle bir şey gelmedi.

– Hah hah haa... Hah hah haa...

Hep bir ağızdan gülüşüyorlardı.

– Hey, Bego! Yeni bir yasa çıkmış, yuvarlak ya da yuvarlağa benzeyen her şey, yumurta gibi çatırt diye kırılacakmış. Sen de, vakit varken kaç istersen.

– Teşekkür ederim. Ben de yusyuvarlak güneş efendimizle birlikte, çatır diye kırılırım artık.

– Hah hah haa... Hah hah haa... Öyle şapşalsın ki, seninle uğraşılmaz.

Tam o sırada, sis dağılıp, güneş kurşuni ışınlarıyla masmavi gökyüzünü aydınlatmaya başlayınca, sivri

köşeli kayalar yağmurdan yapılan içkileri, kardan yapılan mezeleri düşünmeye başladılar. Bego da, sessizce yusyuvarlak güneşi ve masmavi gökyüzünü izlemeye başladı.

Ertesi gün, yine sis çökünce, sivri köşeli kayalar tekrar Bego'yla alay etmeye başladılar.

– Hey, Bego! Bizim sipsivri köşelerimiz var ama, sen niye öyle yusyuvarlaksın? Halbuki volkandan aynı zamanda fırlatılmıştık.

– Ben doğduğumda, henüz alev alev yanarak gökyüzüne yükseldiğimde fırıl fırıl dönmüştüm, o yüzden.

– Haa... Biz havaya yükselirken de, iyice yükselip bir an durduğumuzda da, hatta yere düşerken de hiç kıpırdamadık. Sen niye öyle fırıl fırıl dönüp durdun ki?

– Bilmem. Ben dönmeyi düşünmemiştim. Benim vücudum havada dönüp durdu, elimden bir şey gelmedi.

– Haa, elbette. Korkunç bir şeyle karşılaşınca, vücut titrer tabii. Sen de korkaksın demek.

– Olabilir. Aslında, o sıradaki sesler ve ışık müthişti.

– Öyle elbette. Korkaksın. Hah hah haa...Hah hah haa...

Sivri köşeli taşlar, hep bir ağızdan yüksek sesle gülüştüler. Sis dağılınca, sivri köşeli taşların her biri başka bir şey düşünmeye başladı.

Kaya Bego da, suskunca meşe yapraklarının ışıltılarını izlemeye başladı.

Ondan sonra birçok kez, karlar yağdı, sonrasında otlar bitti yeniden. Meşe ağaçları defalarca eski yapraklarını döküp, yeni yapraklar çıkarttılar.

Günlerden bir gün meşe ağacı,

– Bego, çok uzun zamandır seninle yan yanayız, dedi.

– Evet, öyle. Sen de kocaman oldun.

– Eskiden küçükken, senin zirvesi görünmeyen kocaman bir dağ olduğunu düşünürdüm.

– Ama şimdi, senin boyun benimkinin beş katı vardır.

– Eh, var tabii.

Meşe, dallarını kibirle salladı.

Kaya Bego çok iyi yürekli ve nazikti. Onun bu haliyle yalnız kaya arkadaşları değil herkes dalga geçmeye başlamıştı. Hanımeli şöyle dedi.

– Hey, Bego. Sonunda benim başım altın taçla süslendi.

– Tebrikler, hanımeli.

– Sen ne zaman taç takacaksın?

– Bilmem, ama sonbaharda takmam herhalde.

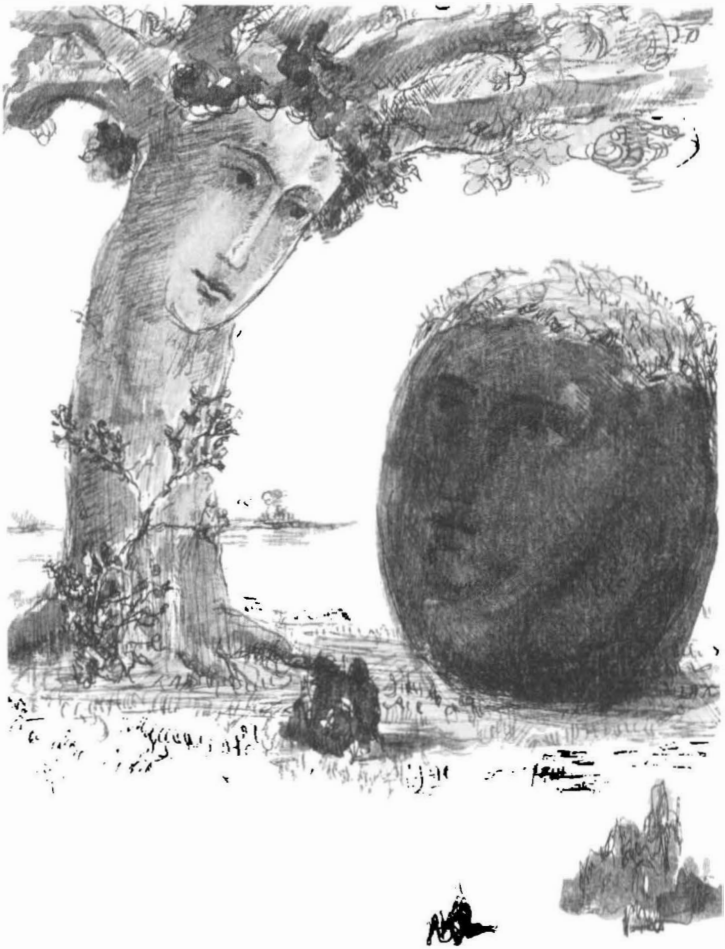
– Öyle mi? Çok yazık. Fakat... Senin zaten tacın yok mu?

Hanımeli bunları söylerken kaya Bego'nun üzerini kaplayan yosunlara bakıyordu.

Kaya Bego gülerek,

– Hayır, bunlar yosun, dedi.

– Öyle mi? Pek gördüğüm bir şey değil de...

Bu konuşmanın üzerinden on gün geçmişti. Hanımeli şaşkınlıkla haykırdı.

– Hey, Bego! Sonunda senin de tacın oldu! Bak, üzerindeki yosunların hepsi kızıla çalmış. Tebrikler!

Kaya Bego, acı bir gülümsemeyle öylesine yanıtladı.

– Teşekkür ederim. Ne var ki, o kızıllıklar yosunların taçları. Benim değil. Benim tacım, kısa bir süre sonra tüm ovayı gümüş rengine boyayarak gelir.

Bu sözler, hanımelinin yüreğini hoplatmıştı.

– Karı kastediyorsun. Eyvahlar olsun! Eyvah!

Kaya Bego pot kırdığının farkına varıp, hanımelini yatıştırmaya çalıştı.

– Kusura bakma hanımeli. Karın yağması senin için iyi olmayabilir ama, her yıl kar yağar, elimizden bir şey gelmez. Ama, gelecek yıl kar kalktığında, mutlaka yine gel.

Hanımeli cevap vermedi. Ertesi günü, sivrisinek vızıldayarak yanına yaklaştı.

– Yahu, bu ovada amma da çok gereksiz şey var. Sözgelişi, bu Kaya Bego gibi. Kaya Bego gibi bir şey hiçbir işe yaramaz. Köstebek gibi toprağı oyup, havalandırmak gibi işler yapamaz. Otlar gibi çiyleri biriktirip, bize göz ziyafeti de çekemez. Vızz, vızz...

Sonra uzaklaşıp gitmişti.

Kaya Bego'nun üzerindeki yosunlar, önceden beri birçok kez böylesi kötü sözler işitmişlerdi ama, özellikle sivrisineğin sözlerinden sonra, onlar da Bego ile alay etmeye başladılar.

Kapkara Bego, kapkara
Kara, hem de ne kara!
Güneş vursa bile kapkara.
Kapkara Bego, kapkara
Kara, hem de ne kara!
Bin yıl geçse de kapkara,
On bin yıl geçse de kapkara.

Kaya Bego gülerek,

– Çok ustaca. Fevkalade. Fakat, bu şarkınız benim için değil ama, sizin için pek iyi olmayabilir. Bir tane de ben söyleyeyim. Bundan sonra onu söylersiniz. İşte.

Gökyüzü, gökyüzü. Gökyüzünün sütü,
Soğuk yağmur şakır şakır,
Meşelerden damlalar tıpır tıpır,
Bembeyaz sis her yana yayılır.
Gökyüzü, gökyüzü. Gökyüzünün ışığı,
Güneş efendimiz ışıl ışıl,
Ayın ışığı pırıl pırıl,
Yıldızlar ışıl ışıl.

– Olmaz. Hiç de eğlenceli değil.

– Öyle mi? Zaten ben bu işlerden pek anlamam.

O an ovadakiler, hep bir ağızdan kaya Bego'ya yüklendiler.

– Ne o öyle? O ufacık kızıl saçlılardan azar mı işitiyorsun kaya Bego! Biz artık seninle dostluk etmeyiz. Zavallı. Kara şey! Kapkara. Kara Bego!

O sırada, ileriden gözlük takmış, uzun boylu, şık giyimli dört kişi, parıltılar saçan aletleriyle ovayı geçtiler. İçlerinden biri, birden Bego'nun farkına vardı.

– Aa, bulduk, bulduk. Harika. Gerçekten çok iyi bir örnek. Volkan kayalarının tipik örneği. Böyle düzgün bir tek parçayı ilk kez görüyorum. Kuşağı da mükemmel. Bu seferki yolculuğumuz için bu yeter de artar bile.

– Hmm. Gerçekten çok düzgün. Böyle güzel bir volkan kayası, Büyük Britanya Müzesi'nde bile yok.

Adamlar aletlerini otların üzerine bırakıp, Bego' nun çevresini dolaşıp elleriyle dokundular.

– Bu kadar muazzam kuşaklı bir örnek hiçbir yerde yok. Ne dersiniz? Gökyüzünde uçarken nasıl döndüğü çok iyi anlaşılıyor. Harika, hemen alıp götürelim.

Adamlar geldikleri yöne gittiler. Sivri köşeli kayalar iç çekiyorlardı. İyi kalpli volkan kayası da içten içe gülüyordu.

Öğleden sonra, ovanın öte yanından az önceki dört bilim adamı ve köylüler yanlarında bir at arabasıyla gelip meşe ağacının altında durdular.

– Haydi bakalım. Çok önemli bir örnek zarar vermeyin sakın. İyice saralım. Yosunlarını güzelce temizleyin.

Yosunlar süpürülürken ağlıyorlardı. İyi kalpli volkan kayası, vücudu temiz sazlarla titizlikle sarılırken,

– Dostlarım. Uzun zaman benim için çok şey yaptınız. Yosunlar, elveda. Az önceki şarkıyı, daha sonra bir kez olsun söyleyin. Benim gideceğim yer kesinlikle burası gibi aydınlık ve eğlenceli bir yer değil. Ancak bizler yapmak zorunda olduğumuz işi yapmalıyız. Elveda dostlarım.

Üstüne, "Gideceği yer: Tokyo İmparatorluk Üniversitesi Jeoloji Laboratuvarı" yazılı kocaman bir etiket yapıştırıldı.

Sonra hep birlikte koca kayayı yük arabasına koydular.

– Tamam, haydi gidelim.

At kişneyerek yemyeşil ovada ilerlemeye başladı.

Yenilmeyen Yağmura

Yenilmeyen yağmura,
Yenilmeyen rüzgâra,
Soğuğa da, sıcağa da yenilmeyen.
Vücudu sağlam,
Tutkularını yenmiş
Her an gülümseyen sessizce.
Her gün bir parça ekmek,
Bir tas çorba, biraz da sebzeyle
Yaşayabilen.
Her şeyi duygularına kapılmadan,
İyice bakıp, dinleyip anlayan,
Ve asla unutmayan.
Çayırlarda, çamların gölgesinde,
Küçük sazdan bir kulübede yaşayan.
Doğuda hasta bir çocuk olsa,
Gidip iyileştirmeye çalışan.
Batıda yorulmuş bir anne olsa,
Gidip yükünü omuzlayan.
Güneyde ölmek üzere biri varsa,
Başında durup korkusunu yatıştıran.
Kuzeyde kavga varsa,
Anlamı yok, bırakın diyen.
Kıtlıkta içtenlikle ağlayan,
Hava bozduğunda sıkıntıyla volta atan.
Herkesin işe yaramaz dediği.
Olmak isterdim öyle biri.

KENCİ MİYAZAVA

Japonya'nın önde gelen çocuk edebiyatı yazarlarından biri olan Kenci Miyazava (1896-1933), yazarlığının, öğretmenliğinin ve yerbilimciliğinin yanı sıra toplumsal eylemlerdeki rolleriyle de tanındı.

Çiftçi bir ailenin çocuğu olarak doğdu. Tarım ve ormancılık eğitimi gördükten sonra, aynı alanda öğretmen olarak mesleğini sürdürürken yazdığı çocuk öyküleri ve masallarla büyük başarı sağladı.

Bir yandan öğretmenliği, öte yandan doğa bilimleri ve şiire olan yakınlığı, onun gerçek ile fantastik dünyanın iç içe geçtiği, olağanüstü parlak bir anlatım dili yakalamasını sağladı.

Bu kitapta yazarın ünü dünyaya yayılmış öykülerini, Japonca aslından H. Can Erkin'in yaptığı çevirilerle okuyacaksınız.

ISBN 978-605-5794-45-3
9 786055 794453 115

YAŞ CETVELİ

8 9 10 11 12

12,00 TL (KDV dahil)

ÇOCUK CENNETİ KİTAPLIĞI
NESİN YAYINEVİ